

quos iure pertinent, percipiuntur; etiam anathemam tamdiu subjaceat, quamdiu jurisdictiones, bona, res, iura, fructus, & redditus, quos occupaverit, vel qui ad eum quomodoconque, etiam ex donatione suppositae personae, pervenerint, Ecclesia, ejusque administratori, sive beneficiario integre restituatur, ac deinde a Romano Pontifice absolutionem obtinuerit. 2. Quod si ejusdem Ecclesie patronus fuerit; etiam iure patronatus ultra predicas penas eo ipso privatus existat. Clericus vero, nisi nefanda fraudis, & usurpationis hujusmodi fabricator, seu conscientis fuit, eidem penis subjaceat, necnon quibusunque beneficis privatus sit, & ad quacunque alii beneficia inhabilis efficiatur, & a suorum Ordinum executione; etiam post integrum satisfacionem, & absolutionem, sui Ordinarii arbitrio suspenderatur.

DECLARATIONES.

1. *Presumpserit.* Dispositio huic capitulo non habet locum, quando Dominus beneficii cedit arbores frugiferas, & illas ad proprium communione convertit; sed hoc capitulum sibi vindicat locum in eatu *caedentium* arbores frugiferas, quando ipsi cedentes sunt extant, & hanc cedentem committunt, neet cum iniuria hoc non facient, sed soluunt animo furunt.

2. *Quod si ejusdem Ecclesie Patronus fuerit.* Nullus Laius abique speciali facultate Sedis Apostolicae Ecclesias seu Ecclesiastica bona possidente potest, et si essent suis patronatus proprii, non obstante etiam quaevis possestionem. Et qui bona Ecclesiarum abique sanctae Sedis Apostolicae imperato aliena post publicationem Concilii, in perpetuum scient aut annuo censu locaverint, conduserant, permisissent, aut alias alienaverint, & alienata repperint, subjacent penis praesentis Decreti. Verum occupans Hospitalia, in quo sicut pralenatus a pretioso Patrone, non obstante licentia & institutione ad Episcopum, non incidit in penas hujus decreti: sicut nec Rectores pitorum locorum cedentes

arbores frugiferas, incident in hunc Casum, nisi in propriis usus converterent, damnificando ipsa loca.

Polloquum Sedes Apostolicae Placentiam in feudum concessit, non poterunt vendi, nec emi bona Ecclesiastica, dominus, aedificia, vel iura Ecclesiae attributa, vigore Brevis Apostolicae ibi registrata, ut in cap. 11. *Jeff.* 25, etiam consideratur.

REMISSIONES.

Vide P. Valer. Regin, in *praxi fori pan-*
lib. 30. tract. 3. num. 154. vers. decimum ter-
tium. *Vide etiam Salzed. ad Bern. Diaz. In
praxi can. a. 3. lit. A. circa fin. & in cap. 71.
ubi laevissime. Olida de jure fisci. c. 14. n. 100.
& c. 15. n. 26. Ioseph. de Sella. disputatione.
c. 8. § 3. n. 25.

* *Hocque uero presumpserit, &c.* Vide Rodocan. de rebus Ecclesiæ non alien. q. 21.
num. 38. Bern. Diaz in *praxi canon. 71.* ubi etiam Salzedo.

Is anathemari rendit subjaceat. Videlicet in *praxi cap. 3. vers. 8. & nota.*
Azor. in *praxi cap. 3. lib. 9. cap. 27.*
quæsi. 10. in *med. Zecili.* in *praxi Episcopi.*
f. 1. verbo. Bonac. p. 21. P. Soar. de *confus.*
tom. 5. disp. 22. Sayl. in *ed. tract. l. 3. c. 3.*
n. 26. P. Paul. Comital. *respons. moralib. 6.*
p. 23. num. 22.

Vide annotat. ad hoc caput in appendice fab. discursu 22. *Cardo de Luca.*

Decretum super petitione concessio-

nis Calicis.

I. Nuper, (a) cum eadem sacrofan-
tia Synodus superiori Sessione 4. *scilicet.*
articulos, alias propositos, & tum nondum disculps videlicet: An ratios-
nes, quibus S. Catholica Ecclesia adducta fuit, ut comunicaret laicos, atque etiam non celebrantes sa-
cerdotes, sub una panis specie, ita
sunt retinenda, ut nulla ratione cali-
cis usus cuiquam sit permittendus; &c.
An, si honestis, & Christianis charitat-
consemneatis rationibus concedendis
aliqui vel nationi, vel regno Cali-
cis usus videatur, sub aliquibus con-
ditionibus concedendas sit, & que-
nam illæ sint: in aliud tempus,
obla-

oblata sibi occasione, examinandos, atque definiendos reservaverit; nunc, eorum, pro quibus petetur, saluti opinione consultum volens, decrevit, integrum negotium ad sanctissimum Dominum nostrum esse referendum, prout presenti decreto refert; qui pro sua singulare prudentia id esset, quod utile Reip. Christianæ, & salutare potentibus usum Calicis, fore judicaverit.

Insuper eadem sacrosancta Tridentina Synodus dum future Sessionis ad feriam quintam, post octavam festivitatem omnium Sanctorum, que erit dies XII. mensis Novemb. indicit; & in ea decrentur de Sacramento Ordinis, & de Sacramento Matrimonii, &c.
Prorogata fuit Sessione usque ad diem
15. Julii, 1563.

SESSIONE VIGESIMATERIA,

Quæ est septima

SUB PIO IV. PONTIFICE MAXIMO,

Celebrata die 15. Julii, M. D. LXIII.

Vera, & Catholica doctrina de Sacramento Ordinis, & ad condemnandos errores nostri temporis, a sancta Synodo Tridentina decreta, & publicata Sessione 7.

CAPUT I.

Christus Dominus Apostolis suis, ac eorum in sacerdotio successoriens de-
dit potestatem conferandi, & offe-
rendi visible Sacrificium, ac remit-
tendi & retinendi peccata.

Sacerdotium & Sacerdotiorum ira Dei
ordinatione conjuncta sunt, ut utrumque in omni lege exierit. Cum igitur in novo Testamento sanctum Eucharistie sacrificium visible ex Domini institutione, Catholica Ecclesia accepit; fateri etiam oportet, in ea novum esse visible, & externum Sacerdotium, in quod verus translatum est. Hoc autem ab eodem Domino Salvatore nostro institu-

tum esse, atque Apostolis, eorumque successoribus in sacerdotio, potestem traditum conferandi, offerendi & ministrandi Corpus, & Sangum eius, necnon & peccata dimittendi, & retinendi, sacra litera ostendunt, & Catholica Ecclesia tra-
ditio semper docuit.

REMISSIONES.

a Vide Barthol. Ledesma. in *sua summa de Sacram. tit. de Sacramento Ordinis.* Petri Ledesma. in *summa part. t. iii. de Sacramento Ordinis.* Viralde. in *candidatus aureo.* t. iii. de *Sacramento Ordinis.* Pat. Henriquez in *summa part. 2. lib. 10. de Ordinis Sacram.* Cardin. Thifay. lit. 6. cont. 189. Quaranta. in *summa Bellarum.* verbo. Ordo. P. Vals. in 3. part. Div. Thom. tom. 3. disp. 23. P. Valer. Reginald. in *praxi fori panis lib. 3. p. Aegid. de Coninck de Sacram. & censor. tom. 2. disp. 20.* Zerol. in *praxi Episcopi.* part. 1. p. 2. verbo. Ordo. Balduin. Junium super opera contra Bellarum. pars. 2. lib. 6. cap. 3. & 4.

b Ab eodem Domino Salvatore nostro institutum.) Vide Sayl. de Sacram. in genere

generi lib. 2. quæst. 1. art. 1. versi de Sacramentis. P. Henriquez in summa lib. 10. in præm. 5. 2. lit. M. pag. mibi. 378. & §. 5. cap. 3. in primis. P. Valer. Reginald. d. lib. 10. num. 3. P. Valquez d. tom. 3. dispus. 239. P. Agid de Sacram. & Sensu. tom. 1. quæst. 8. 3. num. 106.

CAPUT II.

Ad veneracionem tanti Sacrificii ab initio Ecclesia fuerunt in uero (sperni) Ordines, quorum alii sunt alii maiores, ita ut subdiaconatus referatur inter maiores seu sacros.

Cum autem divina res sit tam sancti sacerdotiorum ministerium, & contentorum fuit, quo dignos, & majori cum veneratione exerceti posset, ut in Ecclesia ordinariis officiis plures, & diversi essent ministeriorum Ordines, qui sacerdotio ex officio deservirent, ita distributi, ut, qui β jam clericali tonsura insigniti essent, per minores ad maiores ascenderent. Nam non solus de sacerdotibus, (a) sed & de Diaconis sacra litera apertam mentionem faciunt; & quæ maxime in illorum ordinationes attendenda sunt, gravissimis verbis docent, & ab ipso Ecclesiæ inicio sequentium O domino nomina, atque unicuique eorum propria ministeria, Subdiaconi, leitices, Acolyti, Exorcistæ, Lectionis, & Olliarii, in uero fuisse, cognoscuntur, quamvis non pari gradu. Nam Subdiaconatus ad maiores ordines (b) a Patribus & facis Concilii refertur, in quibus & de aliis inferioribus frequentius legimus.

REMISSIONES.

Vide Bal. Junium, super opera conuers. Bellarum, part. 2. lib. 6. cap. 3. in fin.

¶ Qui jam clericali tonsura insigniti es- sent. ¶ Quo sunt Ordines, an novem, ut volunt Canonistæ, & quæ sepius tantum, ut

volum Theologi, & an prima tonsura sic ordine? Vide apud Hilippos lib. 1. tit. 6. pars. 1. ad fin. ibi, ordinem de corona et ensuaria, plures. Doctores plena manu recti Coned. ad Dicere. collect. 105. num. 2. quibus addit Vega, in eloge de curas 5. cap. 14. & num. 4. Valente. tom. 4. dispu. 9. quæst. 1. pars. 2. Menoch. conf. 912. num. 21. Surde. conf. 239. num. 8. Vincent de France. Neapol. dispu. 289. num. 5. Fr. Emmanuel in summa tom. 2. cap. 13. Vivaldi, in candelabro aureo, ritus de Sacramentis. Ordinis, num. 6. 10. 12. Barthol. Lederm. in summario de Sacramentis. Ordinis, diffic. 5. P. Henriquez in summa lib. 109. cap. 2. Catechisi ad parochos de Sacramentis. Ordinis, 4. versi. Docendum igitur erit. Navarr. conf. 12. de tempore ordinis. Jacob. de Graffis lib. 4. aur. decr. pars. 2. cap. 9. & num. 11. De Sahagum de Sacramentis Ordinis, num. 7. Velasco, de Avendano lib. 23. Tauri glori. 3. num. 9. & 16. Pedro Lederm. in summa, part. 1. tit. de Sacramentis. Ordinis, cap. 1. Ludovic. Lops, in instru- confitient. tom. 2. pars. 1. cap. fin. Comes Philarchi de Officio Sacerdotis. pars. 2. lib. 1. cap. 13. Cardilli in missariorum ordin. diff. 3. cap. 1. & num. 17. Nuñez part. 3. in additione quæst. 32. & 40. art. 2. Petri Alphonse de Valencellops in harmonia Risticarion ad Rubi, de tempore ordi. num. 1. ¶ Et Cardilli communione contra communem quæst. 524. Mense calisto in lib. eius operes & num. 106. Cod. de bonis quæ lib. Cardini. Tulus. lib. O. concil. 189. Nicol. Cardilli de Beneficiis part. 7. cap. 14. & num. 1. novissime Di Martino in votis novissimorum decr. voto 140. a. num. 2. Baldunus Junium, super opera controver. Bellarum, part. 1. lib. 4. cap. 102. dispu. 2. P. Valquez in 3. part. Dispu. Thos. tom. 3. dispu. 216. P. Agid de Sacram. & conf. 3. 2. dispu. 20. num. 5. Thom. Valasco, tom. 1. alleg. 5. num. 8.

An Episcopatus sit Ordino distinctus a Sacerdotio? Vide Petri Alphi. de Valencellops in harmonia Rubi, ad hab. de translatiōne Episcopatus, num. fin. Bellar. conf. 135. Sayt. de Sacram. in generis. Lib. 1. cap. 26. 37. art. 5. ver. De confitenti. P. Valquez d. tom. 3. dispu. 220. P. Paul. Comitols. respons. mar. p. 1. quæst. 48. num. 11.

An Ordinatio Episcopalis vera & proprie sit Sacram. Vide Baldunus Junium super opera controver. Bellarum, pars. 2. lib. 6. cap. 3. in fin. pars. 3. primus ergo, post P. Valen. Mich. Medin. Pet. Sol. & Valquez relolvit P. Agid de Sacram. tom. 2. dispu. 20. num. 4. ¶

volum Theologi, & an prima tonsura sic ordine? Vide apud Hilippos lib. 1. tit. 6. pars. 1. ad fin. ibi, ordinem de corona et ensuaria, plures. Doctores plena manu recti Coned. ad Dicere. collect. 105. num. 2. quibus addit Vega, in eloge de curas 5. cap. 14. & num. 4. Valente. tom. 4. dispu. 9. quæst. 1. pars. 2. Menoch. conf. 912. num. 21. Surde. conf. 239. num. 8. Vincent de France. Neapol. dispu. 289. num. 5. Fr. Emmanuel in summa tom. 2. cap. 13. Vivaldi, in candelabro aureo, ritus de Sacramentis. Ordinis, num. 6. 10. 12. Barthol. Lederm. in summario de Sacramentis. Ordinis, diffic. 5. P. Henriquez in summa lib. 109. cap. 2. Catechisi ad parochos de Sacramentis. Ordinis, 4. versi. Docendum igitur erit. Navarr. conf. 12. de tempore ordinis. Jacob. de Graffis lib. 4. aur. decr. pars. 2. cap. 9. & num. 11. De Sahagum de Sacramentis Ordinis, num. 7. Velasco, de Avendano lib. 23. Tauri glori. 3. num. 9. & 16. Pedro Lederm. in summa, part. 1. tit. de Sacramentis. Ordinis, cap. 1. Ludovic. Lops, in instru-

*• Sess. 7.
desacr. in
generis
Can. 9.*

CAPUT III.

Cum ordinatio conferat gratiam, ea indubie est Sacramentum.

a. Tim. 4.

*C*um Scriptura testimonio, (a) Apostolica traditione, & Pa- trum unanimi consensu perficiuntur sibi, per sacram ordinationem, que verbi, & signis exterioribus perficiuntur, & gratiam conferri; dubitate nemo debet, Ordinem esse vere & proprium unum ex septem sanctæ Ecclesiæ Sacramentis, inquit enim Apostolus: (b) Adiuvante te, ut reliquies gratiam Dei, que est in te, per impositionem manuum mearum, non (c) enim dedit nobis Deus spiritum timoris, sed virtutis, & dilectionis, & sobrietatis.

b. 1. Tim. 4.

b. 2. Tim.

c. 4. d.

d. 2. Tim.

e. 2. b.

f. 2. b.

g. 2. b.

h. 2. b.

i. 2. b.

j. 2. b.

k. 2. b.

l. 2. b.

m. 2. b.

n. 2. b.

o. 2. b.

p. 2. b.

q. 2. b.

r. 2. b.

s. 2. b.

t. 2. b.

u. 2. b.

v. 2. b.

w. 2. b.

x. 2. b.

y. 2. b.

z. 2. b.

aa. 2. b.

bb. 2. b.

cc. 2. b.

dd. 2. b.

ee. 2. b.

ff. 2. b.

gg. 2. b.

hh. 2. b.

ii. 2. b.

jj. 2. b.

kk. 2. b.

ll. 2. b.

mm. 2. b.

nn. 2. b.

oo. 2. b.

pp. 2. b.

qq. 2. b.

rr. 2. b.

ss. 2. b.

tt. 2. b.

uu. 2. b.

vv. 2. b.

ww. 2. b.

xx. 2. b.

yy. 2. b.

zz. 2. b.

aa. 2. b.

bb. 2. b.

cc. 2. b.

dd. 2. b.

ee. 2. b.

ff. 2. b.

gg. 2. b.

hh. 2. b.

ii. 2. b.

jj. 2. b.

kk. 2. b.

ll. 2. b.

mm. 2. b.

nn. 2. b.

oo. 2. b.

pp. 2. b.

qq. 2. b.

rr. 2. b.

ss. 2. b.

tt. 2. b.

uu. 2. b.

vv. 2. b.

ww. 2. b.

xx. 2. b.

yy. 2. b.

zz. 2. b.

aa. 2. b.

bb. 2. b.

cc. 2. b.

dd. 2. b.

ee. 2. b.

ff. 2. b.

gg. 2. b.

hh. 2. b.

ii. 2. b.

jj. 2. b.

kk. 2. b.

ll. 2. b.

mm. 2. b.

nn. 2. b.

oo. 2. b.

pp. 2. b.

qq. 2. b.

rr. 2. b.

ss. 2. b.

tt. 2. b.

uu. 2. b.

vv. 2. b.

ww. 2. b.

xx. 2. b.

yy. 2. b.

zz. 2. b.

aa. 2. b.

bb. 2. b.

cc. 2. b.

dd. 2. b.

ee. 2. b.

ff. 2. b.

gg. 2. b.

hh. 2. b.

ii. 2. b.

jj. 2. b.

kk. 2. b.

ll. 2. b.

mm. 2. b.

nn. 2. b.

oo. 2. b.

pp. 2. b.

qq. 2. b.

rr. 2. b.

ss. 2. b.

tt. 2. b.

uu. 2. b.

vv. 2. b.

ww. 2. b.

xx. 2. b.

yy. 2. b.

zz. 2. b.

aa. 2. b.

bb. 2. b.

cc. 2. b.

dd. 2. b.

ee. 2. b.

ff. 2. b.

gg. 2. b.

hh. 2. b.

ii. 2. b.

jj. 2. b.

kk. 2. b.

ll. 2. b.

mm. 2. b.

nn. 2. b.

oo. 2. b.

pp. 2. b.

qq. 2. b.

rr. 2. b.

ss. 2. b.

tt. 2. b.

uu. 2. b.

vv. 2. b.

ww. 2. b.

xx. 2. b.

yy. 2. b.

zz. 2. b.

aa. 2. b.

bb. 2. b.

cc. 2. b.

dd. 2. b.

ee. 2. b.

ff. 2. b.

gg. 2. b.

hh. 2. b.

ii. 2. b.

jj. 2. b.

kk. 2. b.

ll. 2. b.

mm. 2. b.

nn. 2. b.

oo. 2. b.

pp. 2. b.

qq. 2. b.

rr. 2. b.

ss. 2. b.

tt. 2. b.

uu. 2. b.

vv. 2. b.

ww. 2. b.

xx. 2. b.

yy. 2. b.

zz. 2. b.

aa. 2. b.

bb. 2. b.

cc. 2. b.

dd. 2. b.

ee. 2. b.

ff. 2. b.

gg. 2. b.

hh. 2. b.

ii. 2. b.

jj. 2. b.

kk. 2. b.

ll. 2. b.

mm. 2. b.

nn. 2. b.

oo. 2. b.

pp. 2. b.

qq. 2. b.

rr. 2. b.

ss. 2. b.

tt. 2. b.

uu. 2. b.

vv. 2. b.

ww. 2. b.

fideles de Sacramento Ordinis docere. His autem contraria, certis, & propriis canonibus in hunc, qui sequitur, modum damnum constituit: ut omnes, adjuvante Christo, fidei regula utentes, in tot errorum tenebris Catholicam veritatem facilius agnoscere, & tenere possint.

DECLARATIONES.

An furiosus habens dilucida intervalla ad subdiaconatus ordinem promotus, continuo teneatur, & dato quod non teneatur, an ei concedenda dispensatio, ut possit considerare matrimonium?

Congregatio respondit, aut tempore suscepitionis agitabatur, & non teneri, nisi ante forem invenientem consupendi habuerit, aut non constat, sane aut infame mentis tunc esset, ne item teneri. Ad secundam nullam esse rationem dispensatione concedendam.

REMISSIONES.

* Vide P. Henriquez in sum. lib. 10. c. 7. in princip. & cap. 14. §. 2. lit. P. P. Valquez in 3. p. D. Thom. rom. 5. disp. 243. a num. 2. & disp. 244. num. 17. Bald. Jun. super opera controvers. Bellarm. pars 1. lib. 4. cap. 10. vers. Septimus Ordo Sacerdotum ep. P. Valer. Reginaldi, in praxi fori paup. lib. 30. tract. 1. num. 3. vers. Quod attinet. & num. 16. vers. Eadem.

* Qui nec deneri.) Vide text. juncta sua glossa in cap. lxxii. 32. quæsi. 2. tradita a Joseph. Selle de inhibiti. cap. 8. §. 1. num. 20.

† Episcopos, qui in Apostolorum locum successerent.) Vide Mich. Agia de exhib. auxiliis fundamen. 1. fol. 11. & concil. 2. pag. mibi 123.

DE SACRAMENTO ORDINIS.

CANON L

* Sup. c. 1. Si quis dixerit, (a) non esse in novo testamento Sacerdotum visibile, & externum; vel non esse potestatem aliquam conferandi, & offerendi verum Corpus, & sanguinem Domini, & peccata remittendi & retinendi; sed

officium tanquam & nodum ministerium dicendi Euangelium, vel eos, qui non predicant, profus non esse sacerdotes; anathema sit.

CANON II.

Si quis dixerit, preter sacerdotiorum non esse in Ecclesia Catholica alios ordinis, & maiores, & minores, (b) per quos, velut per gradus quosdam, in sacerdotium tenduntur; anathema sit.

CANON III.

Si quis dixerit, Ordinem, sive sacram Ordinationem (c) non esse vere & proprie Sacramentum, a Christo Dominu institutum, vel esse signum quoddam humanum, excoigitatum a viris repud. Ecclesiasticum imperitis, aut esse tantum ritum quedam eligendi ministros verbis DEI, & Sacramentorum; anathema sit.

CANON IV.

Si quis dixerit, per sacram Ordinationem non dari Spiritum sanctum, ac proinde frusta Episcopos dicere: Accipe Spiritum sanctum; aut per eam non imprimi characterem; vel cum, qui Sacrosanctum fuit, (d) a laicorum turfus fieri posse; anathema sit.

CANON V.

Si quis dixerit, sacram Unctionem, qua Ecclesia in sancta ordinatione uteatur; non tantum non requiri, sed commendam, & perniciem esse; similiter & alias Ordinis ceremonias; anathema sit.

CANON VI.

Si quis dixerit, in Ecclesia Catholica non esse hierarchiam divina ordinatione institutam, que constat ex Episcopis, Presbyteris, & ministris; anathema sit.

CANON VII.

Sessio XXIII. Cap. I. de Reformatione. 205

DECRETUM DE REFORMATIO-
NE.

E Adem sacrofæcta Tridentina Synodus, reformationis materiam prosecutus, hac, que sequuntur, in praesenti decernenda esse statuit, & decernit.

CAPUT I.

Patriarchalibus, Primatialibus, Metropolitanis, ac Cathedralibus prefectis, etiam Cardinalis, nunquam ab aliis a Diocesis sua, nisi ad summum tres mensis continuo, vel interrupto, exceptis modis infra scriptis, probandis coram Metropolitano, aut (in casu) Suffraganeo. Tempore absentia nullum populus damnum sentiat. Alter facientes graviter puniantur. Eadem serventur in Curatis, in quorum absentia ponendi Vicarii approbati. Quamdam notari digna ponuntur in hoc Capitulo.

a * b y &c. Cum (a) precepto di-
omnis, quibus animalium cura com-
missa est, oves suas agnoscere, pro his
sacrificium offerre, verbique divini
predicatione, Sacramentorum admini-
stratione, ac botorum omnium ope-
rum exemplo pacere, panperum,
aliarumque miserationibus personarum
curam paternam gerere, & in ca-
tera munia pastoralia incumbere; que
omnia nequaquam ab in præstari, &
impleri possunt, qui gregi suo non
vigilant, neque assidunt, sed (b) i. Jean. 18:
mercenariorum more decidunt: sacro-
Synodus eos admonet, & hor-
tatur, ut divinorum preceptorum me-
mores, factique (c) forma gregis, c. 2. Per.
responso moralib. 1. q. 99. n. 5. Pet. Ledefin.
de tract. de Sacram. Ordin. c. 5.

¶ CANON VIII. Vide P. Henriquez in sum. lib. 10. c. 7. in fine 1. Paul. Comit. responso moralib. 1. q. 99. n. 5. Pet. Ledefin.
de tract. de Sacram. Ordin. c. 5.

sante, & utiliter jam (*d*) ante sub
felicie, rec. Paulo III. sancta fuerunt,
in sensu a factosancta Synodi mente
alienos trahantur, ac si vigore illius
decreti quinque mensibus continuo
abesse licet; illis inherendo, decla-
rat factosancta Synodus, omnes Pa-
triarchalibus, Primatibus, Metro-
politanis, ac Cathedralibus Ecclesiis
quibuscum quoconque nomine, &
titulo praefectos etiam si sancte Ro-
mane Ecclesiis Cardinales sint, obli-
gati ad personalem. *i.* in sua Ecclae-
sia vel diecesis residentium, ubi in-
juncto sibi officio defungi reten-
turi: neque abesse posse, nisi ex cau-
sis, & modis infra scriptis, (*e*)
Nam cum Christiana charitas, & ur-
genza necessitas, debita obedientia, ac
obligatio Ecclesie, vel Reipublice uti-
lis aliquos nonnquam abesse po-
stulent, & exigant, decernit eadem fa-
ctosancta Synodus, has legitimes au-
toritate causis a Beatissimo Romano
papa, illud abentes ipsorum in multis
annis, five continuo, five interru-
ptum, (*g*) extra prædictas causas
nullo, & pacto debere duos, aut ad
summum tres menses excedere; &
habeti rationem, ut id aqua ex cau-
sa fiat, & abisque illo grege deri-
mento: quod an it sit, abcedentium
conscientia relinquiri, quam sperat re-
ligiosam, & timoratam fore, cum
Deo corda parent; cuius opus non
fraudulenter agere, suo periculo te-
nentur. Eosdem interim admonet, &
in Domino bortatur; (*b*) ne per il-
lius temporis spatium, Dominici Ad-
ventus, Quadragesima, Navitatis,
Resurrectionis Domini, Pentecostes
item, & Corporis Christi diebus, qui-
bus resci maxime, & in Domino
gaudere Pastoris presencia oves de-
bent, ipsi ab Ecclesia sua Cathe-
drali ullo pacto absint, nisi Episcopa-
lia munia * in sua diecesis eos alio
vovent.

Si quis autem , quod utinam num-
quam eveniat , contra hujus Decreti
dispositionem abseruit , statutis facro-
sanctis Synodus , praeter alias penas †
adversus nos restitentes , sub (i) Pau-
lo III. impositas , & innovatas , ac
mortalis peccati reatum , quem incur-
rit ; cum a pro rata temporis absen-
tia fructus suos non facere , nec tu-
ta conscientia , alia etiam declaratio-
ne non fecuta † , etiam sibi detinente
posse ; sed teneat aut ipso cestante ,
per Superiorum Ecclesiasticum illos
fabeac Ecclesiarum , 5. aut pauperi-
bus loci erogare : prohibita quacum-
que conventione , vel compunctione ,
qua pro fructibus male percipitis ap-
pellatur ; ex qua etiam praedicti fruc-
tus in totum , aut pro parte ei re-
mittentur : non obstantibus quibuscum
que privilegiis cuiuscumque Colegio ,
aut fabrica concessis . 6. u. 7. Eadem
omnino , etiam quad culpam , amic-
tionem fructuum , & penas 7. de-

Sessio XXIII. Cap. I. de Reformatione.

curia obiunet , etiam extra Diocesim , in aliqua Cathedrali : camque retenere , ac ejus fructus percipere possit , exceptis potestu-
dine & distributionibz quotidianis , &
alii , si que forte sint , quae absentes iusta-
se de causa non percipiunt . Vide sup-
p. 6. cap. 1. de Reform. & Habens Archi-
diocesanum .

Episcopus proinde residens in Urbe Ca-
thedrali , liber est a residentia Monasterii
Monachorum regulationi , quod obtinet cum dispensatione Papae , licet illi annexa
sit aliquae Ecclesie curate post erectionem
Monasterii , & praeteritum si in tali Monas-
terio non sit fons baptimalis , nec aliqua
animatorum cura , & curatæ regi soleant per
Vicarios .

An in praesentia , in qua Episcoporum
copia haberi non posset , dispensandum sit ,
ut in loco duorum Episcoporum , qui in confectione
Episcopi inter se debent ,
subrogentur duo Abbae , duove aliis di-
gitationes Ecclesiasticæ habentes ? Congre-
gatio dixit posse dispensari & major pars
Theologorum , qui consuluti fuerint , sic
responderunt faciendum , & ita Pius V.
dispensavit .

2. Nam cum Christiana charitas .) Non
licet Episcopo a sua Ecclesia abesse , nisi ob
aliquam causam , quæ habentur in hoc
capitulo infra , de quibus non est perpetua
mortis . Itaque non licet Episcopo absentia
per se a Episcopatu suo propter morban
perpetuum .

K Inf. self.
24. c. 18.
S. debeat,
c. Extrav.
commun.
lib. 5. c. 3.
Divina, de
privil.
1 Sup. self.
6. de ref.
c. 1.

monitione etiam in Romana Curia, vel & vigore ('K') Eugeniana constitutions suspensi posse. Postremo tam decretum illud suo (1) Paulo III. quam hoc ipsum in Conciliis Provincialibus & Episcopalis publicari facit Synodus precipit: capit enim, quæ adeo ex Patorum manere, animarumque salute furi, frequenter omnium attributis, mentibusque infigi, ut in posterum, Deo juvante, nulla temporum iniuria, aut hominum oblitione, aut deluctuinde alecentur.

DECLARATIONS.

i. In sua Ecclesia vel Diocesi residentiam.) Episcopus modo in Episcopatu residet, solitus est a residentia beneficij simplicis, aut dignitatis, quam sine ulla animarum

ura obirent, etiam extra Diocesim, in
ligna Cathedratis: camque retinere, ac
cum fructibus percipere potest, exceptis por-
cionibus & distributionibus quoridianis, &
liquis, si qua forte sint, quae absentes justa-
liquis de causa non percipiunt. Vida sap-
tessi, &c. cap. 1. de Reform. §. Habens Archi-
diocesanum.

Episcopus prout reuersus in Orbe Catholico, liber est a residencia Monasterii Monachorum regulatum, quod obtinet non dispensatione Pape, littere illi annexae sunt aliquae Ecclesie curata post erectionem Monasterii, & praeterea si in tali Monasterio non sit fons baptimalis, nec aliqua canimuram cura, & curata regi soleant per Vicarios.

An in presencia, in qua Episcoporum
copia haberi non posset, dispensandum sit,
in loco duorum Episcoporum, qui in
consecratione Episcopi intercessi debent,
ubiquagenerunt duo Abbes, duove alii
dignitates Ecclesiasticas habentes? Congre-
gatione dixit posse dispensari & major pars
Theologorum, qui consuleti fuerunt, sic
respondenter faciendum, & ita Pius V.
dispensavit.

2. Nam cum Christiana caritas.) Non
litter Episcopo a sua Ecclesia absesse, nisi ob
aliquam causam, quae habentur in hoc
capite infra, de quibus non est perpetuus
morbis. Itaque non litter Episcopo absen-
tiam se ab Episcopatu suo propter morbum
perpetuum.

3. Ant a Metropolitano.) Metropolitani providere debent, ut provinciales eorum Episcopi, juxta Decreta Concilii Tridentini, resident in Ecclesiis propriis, cum quaque commissi sibi gregis habeant dilectionem.

*4. Vl. eo absente, Suffraganis Episcopis.)
Abiente Metropolitanus, Episcopus antiquior
residens, super absentia Episcopi compre-
vincialis inquit.*

5. Aut pauperibus loci erigere.) Hac pena habet etiam locum in Curatis inferioribus, ita ut Episcopus debet compellere Parochum, qui per biennium non residet, licet postmodum residetur, ad restituendos fructus illius temporis, quos absens recipit; quamvis ad restituendum, nec per edictum quidem, monitus fuisset.

6. *Eadem omnino.*) Episcopas ad residentiam cogere potest Rectorem, licet ejus Ecclesia Parochialis pertineat ad inferioris collationem.

7. De curatis inferioribus.) Non licet Episcopo, pro Cathedralis Ecclesie servicio,

vel etiam suo, aliquem ex Curatis, extra ipsorum curam, ad certa negotia adhibere, consenserunt ibi etiam Vicario idoneo. Neque excusatur a residencia ob defectum domus, neque si habent officium inquisitionis, nec propter item. Et etiam Coadjutores perpetui tenentur ad residendum personaliter sicut veri curati, & sub hoc cap. comprehenduntur, etiam in aliis beneficiis serviant, etiam in Cathedralibus. *Intra hoc cap. S. Episcopos non possunt.*

Sept. 1556. Congregatio Concilii censuit, si Ecclesia Parochialis Rectoris habitatione caret, debet utique, & posse Rectorum compelli ad habitandum intra limites Parochiae in loco proprietatis.

Et alii quibuscumque.) Capellani, coadiutores Reformerum Parochialium, cum Capellani perpetui instituti, auctoritate Apostolica, tenentur ad personaliter residendum, sicut tenentur Rectores ipsi. Congregatio censuit, omnino teneat, & eos dimicatus excipi, sicut ex insitutione possunt per alium servire, vel quibus nulla expelta residencia personalis obligatio invenienda est. Unde ac Ordinarius tenetur eos cogere, sicut ipsos Rectores, nec cum aliquo huicmodi dispensare, quod residuum, nisi ut cum Rectores Episcopus potest, eodemque iure examinandi tenetur, qui Rectores Parochiales, ex cap. 18. *Sess. 24.*

Curam animarum habens.) Etiam si in Parochia tres tantum incoleantur, & ibi fuerint due Ecclesiae unitae, residendum est in digniori: quod si non constet, quia sit dignior, residendum erit in frequentiori. Obivis legitime ante Concilium Tridentinum confirmationem, Parochiales Ecclesias, & Canonicum, non est cogendus alterutrum religione, dummodo in Parochiali Ecclesia residet, frustisque Canonicus recipiat, & amittat tantum quotidiana distributiones, atque ilas, quas absentes filii de causa non recipiunt: qui tamen, si statuerit horis in ipso Canonico etiam residet, & illi inferiori, tunc quotidianas distributiones conqueretur. Vide *Sess. 5. de Reformat. S. Per seipso.*

Si Parochialis Ecclesia tribus, aut quatuor miliariis distet a civitate, in hac rector habetur debet, nec Dominicus diebus tantum ad quam Ecclesiam accedens, habetur pro residente.

An propter inemperiem aeris, relitto ibi Vicario approbat, ex Ordinarii consenso, Parochus non inde oriuimus possit alibi habitate: Congregatio censuit, non

posse: si tamen Rector infimus esset, & in loco Parochialis cura curari non posset defecitu Medicorum medicinariarum, tunc posse ab Ordinario dati el dilatatione rurum vel quartu mensum, ut in locis viciniis maneat, recuperanda sanitatis cauist, posito interea ab ipso Ordinario in Parochiali Vicario, cum congrua portione ex redditibus Parochialis. Itaque Rector, qui habet Vicarium perpetuum in sua Parochia seu Rectoris, postea & debet compelli ad personaliter residendum, nisi tota cura animarum translati suifer legitime in solum Vicarium perpetuum. *Intra hoc cap. S. Parochus.*

Fuit olim Monasterium in signe Sancti Benedicti, in loco campestris, quod praesenter caret convenutum, & est commandatum, in quadam calvo, sive per unum milliare distante a Parochiali, cuius monasterii curia fuit semper solita exerciti per deputatos ab Abate seu Commendatario pro tempore, habetque collationem nullorum beneficiorum curatorum existentium in alienis diecibus & homines dicti castri venient diebus Festis ad audiendam Missam & divina officia ad Ecclesiam dicti Monasterii, qui celebrantur per costarem haeredes deputatos: quam ob rem diebus commendatarios tenetur ad residendum, & ad factos Ordinis accipiens. Vide *Sess. 6. cap. 2. de Reformat. S. In titulum de Com. Ordin.*

Causa prius per Episcopum cognita.) Omnia haec committuntur Episcopo, qui executioni demandet, etiam in illis Parochialibus, quācum collario ad inferiores spēculas, etiam si inferiores essent Abbates regulares.

Statim conseruandis in Ecclesia Cathedrali, quod Canonici non interessentes divini, non percipiunt fructus præbenda, nec distributiones quotidianas, sicut Episcopo retinet penes se unum vel duos Canonicos, qui dicti fructus & distributiones percipi possint, ac si in Choro presentes essent: exceptis tamen distributionibus quotidianis.

Parochiales Ecclesias habens cum Canonico, in Parochiali residere tenetur, quod etiam est conforme Bullæ Pii V. que incipit, *cupientes pro nostris, publicatae 8. Id. Julij. anno 1568.* super hoc edita, & percepit fructus præbenda. Eius tandem quotidianas distributiones perdit, & si quid præterea absentia justa de causa non percipiunt. Vide in hoc cap. S. *Curam.* & *Sess. 5. cap. 1. de Reformat. S. Per seipso.*

Sessio XXIII. Cap. I. de Reformatione.

209

Si autem Canonicus est in eodem loco, ubi Ecclesia Parochialis, potest utique inferire, & percipere quotidianas distributiones, & commoda, quae sunt illi muneri attributa: si vero inferire nequaes, distributiones tantum coram sacerdoti, quibus non inest, amittat, neque alio danno affici potest. Quod procedit non obstante qualunque nobilitate Canonicorum, aut Ecclesiæ Cathedralis, etiam in Metropolitanis.

An Episcopus procedens per subtractionem fructuum adversus Parochos non residentes juxta hoc Decretum S. cod. omnino tenetur observare eadem intervalla, eandemque rationem, quae contra Episcopos non residentes statuit cap. 1. *Sess. 6.* Congregatio censuit Episcopum, quocties in open omisile residiente vale Parochis substituere partes fructuum, quos residuum huc feruntur, debere observare, quod intervalla & quocties quotas prescriptum Concil. cap. 1. *Sess. 6.* in executione autem facienda super illis fructibus, quos eidem Parochi per rata temporis absentia ius non fecerant, nec tua conscientia renicerint posse, ex Decreto Conc. cap. 1. *S. quis autem.* *Sess. 24.* Episcopum non debet sequi intervalla, de quibus in cap. 6. *Sess. 6.*

Episcopus procedens per subtractionem fructuum adversus Parochos non residentes juxta Concilium Tridentinum, non tenetur observare eadem intervalla, & candem rationem, quae contra Episcopos non residentes statuit caput tertium Sessionis sextæ. Et residens in Parochiali, qui non longe abest a Collegiata, in qua Canonicum obtinet, diebus feriales ad Ecclesiam Collegiatae accedere, & in ea divinis inferire potest: modo omnibus diebus & horis suis debitis & congruis, Parochiali inferiat, & nihil prorsus relinquat ex debito servitio ipsius Parochiali.

Habens Canoniticum & Parochiale & residens in Parochiali, ex pratico Bullæ Pii V. distributiones quotidianas lucrat: si Canonicus confitit solum in distributionibus quotidianis, non habens præbendam. Hoc procedit, si utrique inferire nequaes: quia si ambo modis commodi servire posset, lucratorem solum juxta feriū, quod præfaret. Porro obtemperans duo Canonicos, in digniori residere debet, & solum distributiones illius amittit, in quo non residet. Atque ideo Episcopo Bollensi scribitur, ut refutat Canonicum presbyteri N. cum nota debeat ibi residere, residens in Canonico S. Maria

digniori. Vide *Sess. 21. de Reformat. cap. 3. §. Habens.*

Obtinens parochiale, & Canonicum præbenda Magistrali, cum dispensatione ante Concilium Tridentinum legitime obtenta, tenetur in Parochiali residere: atque in Magistrali præbenda idemcum virum substituere debet, qui Sacre Scriptura interpretandas manus obeat. Vide *Sess. 5. cap. 2. de Reformat. §. de cetero.*

Eum, qui obtinet Ecclesiæ baptismalem, cui incumbit sola cura baptizandi omnes infantes oppidi, & existentes sub cura Archipresbyteri, præsupposito quod in Ecclesia Archipresbyter pater baptismum, corpora Sacra mentia administrat, Congregatio die 21. Julii 1587, confitit tenetur ad residemtiam, ad minus tanquam Coadjutorum Ecclesiæ parochiali. Quia & obvives Canonicum, cui sit unita Parochialis ad vitam obtinet, tenetur in Parochiali residere, etiam si uno facto sit ad vitam obvientes tantum.

Præpositura, licet tantum sit Jurisdictionalis, intelligitur tamē esse comprehensa in Bulla S. D. N. Pii V. de residencia Parochorum, edita & publicata 8. Id. Julii 1568. Etiam perpetui coadjutores residere tenentur, sicut veri curati, etiam si in aliis beneficiis inferirent, etiam in Cathedralibus.

Causa non excusentes Parochos a residencia.

Congregatio Concilii censuit, non licet Parochia causa studiorum a suis Parochialibus Ecclesiis post Concilium abesse, & Episcopum licentias ad concidere non posse, casque, si concessae fuerint, non suffragari.

A residencia non excusat exercens officium Subcollegitoris Apostolici, vel inquisitoris, neque etiam excusat super eamdem Parochiali mota. Vide *Sess. 7. cap. 5. §. Subcollegitor.*

Similiter Licentia obtenta ab Episcopo de non residendo, non excusat a residencia, cum eam Episcopum concedere non possit.

Obvives Parochiale Ecclesiam per provisionem Sedis Apostoliticae, & habens libetum cura exercitium & omnium honorum, fructuum ac provenientium, ad dictam Ecclesiam Parochiale pertinentium possitatem, licet in limine adiecta possit, predicit, mota his fuerit per aliquem in peritio, tamen tenetur se promoveri

O facere

sacerdote infra annum, lice pendentem, & compellendus est ad residentem in dicta Ecclesia. Et præpositus quod non teneat refidere, eo causa debet Episcopos idoneum Vicarium depudare, patremque frumentorum omnium pro sufficienti victu affigare, juxta Concilii Tridentini formam; Vide Sess. 7. de Reform. cap. 7. & Portione eiusdem.

Licet Episcopos pro visitatione sua Diocesis in sua opera Parochi possit, ille tamen ob causam ultra quadriennium singulis annis abesse non potest a sua Parochia, & interea non debet in ea idoneus. Vicarius, cum congrua portione frumentorum dicta Parochia, arbitrio ipsius Episcopi assignetur. Osiuum a residentia non excusat, inimicius tamen excusat ad tempus, si non fuerint contraria culpa Rectoris Parochialis, & Episcopus cum illis ad annum dispensare concedit, dummodo tamen in Parochiali idoneus remaneat Vicarius. Intra eodem cap. 5. Presbyt.

Causa excusans a residentia.

Congregatio ceuauit solam distantiam loci, etiam cum aqua causa discedendi, non excusat Parochum, ut possit absente a sua Ecclesia sine licentia in scriptis obtemperare, nisi talis necessitas reperatur, que non patiatur dilationem hujusmodi licentiam petendi, quo causa quamplurimum de discilla & de necessitate Ordinarii certior faciendum esse, ut de causa cognoscatur posse.

Nec Parochus habens justam causam abeundi extra Parochiam per duos menses aut tres, satisfacti sua conscientiae, si petit licentiam, jurans se gravamen habere, quod non expedit manifestare, ut in sua sponte licentia absente possit, licet Episcopus non concedat. Similiter absente non potest in causa, quo causam rationalem expressit i. quam vir bonus & aquos rationalem judicat, sed rigidus Peccatum minus aquam judicat, & licentiam denegat, vel quia moverit suspicione, que fida sit, cum tamen sit vera, sed habere posse recusum ad superiorem.

Nec illi liber a culpa & a pena amissionis frumentorum, qui veluti per quartu[m] mensum spatium ex urgenti admodum causa ad curandum suam valeritudinem morbo gravi instanti, pro huiusmodi absentia non petiat licentiam ab Episcopo, qui bona fide putavit existentiam cause satis esse, nisi periculum sufficit in morte periculi licentiam, ut supra dictum est.

Nec suffici licentia tacita, sed oportet, ut sit expresa juxta formam Concilii Tridentini. Fructus amittuntur duxatae pro ratione illius temporis, quo quis absit fine licentiae.

Nec potest componi restituutum debita frumentorum male percepitorum, cum obstantibus Bullam Crucis, vel vigore aliorum privilegiorum facultatum obtinendarum post Concilium.

Parochias Ecclesias, in cuius confititus Capellans, cui ex institutione Capellanus imposita sunt tota cura animarum, seu Vicaria perpetua, quod Capellanus vixit, non tenetur in ea residere.

Inferimus excusat a residentia quando in loco Parochie non sunt Medici, vel medicinae, & quando infirmities alijs curari possint. Hoc causa per quatuor menses dispensat Episcopus, ut in locis vicinioribus Parochus maneat, recuperanda sanitatis causa, posito interea ab ipso Ordinario in Parochiali idoneus remaneat Vicarius. Intra eadem cap. 5. Presbyt.

Causa excusans a residentia.

Presbytero habenti inimicitiam cum Dominio loci, ubi situm est beneficium, Episcopus debet (si non potest eos reconciliare) date aliud beneficium, extra territorium & jurisdictionem illius Domini, vel permittere eidem presbytero, ut ab eius officio a beneficio etiam per annum, constituto tamen Vicario idoneo, cum aliquantitate aquae portionis frumentorum beneficium, ut ei inforciatur, donec causa inimicitiarum inter eos desferatur. Pruis tamen habens Canoniciam & Parochialem, in qua non potest sine discrimine vita propter inimicitiam residerre, non est cogendus, (dum libet inimicitiarum causa) in ea residere, sed permittendum est ei, ut reludat in Canonicatu. Dabuntur littere Ordinario, ut cognoscatur, si sunt vere & graves inimicitiae, que narrantur & ab eo ipsius causa, ac postquam obtinuit illius beneficii dispensationem, exorta, iure Ordinarius est ei dilationem, ut in alio viciniori, & tunc loco manere possit, durantibus tam non ultra annum dureat. Interca autem idoneum Vicarium in illa Ecclesia constitutus, assurgata ei congrua portione ex redditibus ipsius Ecclesie: quod si esset Canonicus, & fructus consenserint in distributionibus quotidianis, illas Canonicas lucrabunt, deducula tamen tercia parte pro defensionib[us]. Curabit autem Episcopus, ut inimicitiae extinguantur: si id perficere non potuerit, retribuere debet ad Cardinales.

Con-

Congregationis Concilii, cuius culpa factum fuerit, quo minime reconciliari procedebit.

Quando Episcopus legitime dispensativa residentia per aliquod tempus, ut pura odio mensum, relato tamen idoneo Vicario in Parochiali, ut Rector aliqui operae vacate possint, & g. fabrica Monasterii, absens excusat. Confer cum hoc cap. 5. de Coram.

In his quo pertinent ad residentiam, observanda sunt, que habentur in hoc cap. & in reliquo. Si non possint servari, id Decretum Tridentini predicta, id Decretum eis, quod commodus & melius potest: & qui non habet domum propriam in loco, ubi residere tenetur, aliquam conductere debet: ubi vero populus non potest vicum suum Curato subinfringere, Ordinarius ea observare debet, que habentur cap. 3. sess. 44. de Reformat. & in causa, quo jura aliqui disponant, non debet pro puris declarationes ad Papam recurrere. Qui finitima urbi beneficia obinunt, si dominum non habent, ubi habitent, condacant habitationis locum.

Parochus non habens communiam habitationem in Parochia, fuit dispensatus, ut degere possit in loco vicino, dummodo prope Ecclesiam substitutus ejus habebit.

Aliquando haec facultas eadem de causa concessa fuit, sine conditione illa: Damnum prope Ecclesiam substitutus ejus habebit.

Inter causas excusantes connumerant infinitas incurabilis, aeris intemperies, certi anni tempore, & quando ita solitum est fieri ab omnibus Sacerdotibus, praefectione alienigenis, & ad tempus.

Fuit etiam quis dispensatus a residentia in sua Parochiali, ad tempus a D.N. donec instruerit, alium Canonicum de negotiis illius Capituli, in quo ipse erat Canonicus, ut eadem tractaret.

Creari auctoritate Sedis Apostolicae, ex fructibus parochialibus cum congrua portione dubius perpetuo Coadjutores iure, non possint servari per substitutos, sed ab Ordinario eodem sumi ad residentiam. Congregatio ita ceuauit, Episcopus ergo ex hoc decreto debet eos cogere ad residentiam, & exercitandam curiam personaliter.

S. D. N. ex sententia Congregationis declaravit, quod Canonici obviantes ex legitima dispensatione, parochiales, & casum quidem habent possum, sed in ipsi per sonitatem residere debent, & si rediutus fuerit, recubere debet ad Cardinales.

Coram

striditionibus quotidianis, ita ut omnes percepti de communis malitia, & nulla protinus difficta sint, ne denatur aliquis his, qui horis divinis interficiat: possint sic residentes in suis parochialibus eos integros percipere. Quod si post debitos servirum parochialibus suis praestitum, etiam inferire Cathedrali possint, tunc eas portiones non percipiunt: nisi quaque ausus interficiat. Sup. loc. cap. 5. Es alibi, item s. habens Canonicon.

Congregatio Concilii censuit, Parochio propter inimicitias ultra primum annum abiens, concedendum secundum, ob novum causam, quo supervenient ex incremento inimicitiarum, & homicidio subficto.

Congregatio Concilii censuit, ultra binimestrum tempus absente non possit parochos sine licencia Episcopi, & valer confititio Episcopi inhibens, ne Parochi possint absente ultra duos dies sine licencia, ut hic in infirmitatibus curabilibus datur etiam quadrimestre.

Episcopus non potest nisi opera Parochi in visitatione, vel alio servitio viae Diocesis: nisi pro tempore hic permisso duorum mensum, & tunc pro tempore idoneum Vicarius depudetur. Idem hoc cap. 5. de Curam.

11. *Nisi ex gravi causa non obsteat.*) Non sunt deneganda littere commendatioris ad Episcopos Sacerdotibus & Clericos, qui non habent beneficia in titulum, requirentia residentiam.

Propter inimicitias, que non supervenerunt culpa Parochi, datur quidem annus & crecentibus inimicitiis datar alias annus: sed odium solum parochianorum non sufficit, neque si omnes fecerit fructus effent alii relevant, neque continua aeris intemperies, neque si effet neclarissima magister ludi in civitate, aut oppido, neque servitium Episcopi etiam ad tempus. Hoc cap. reperitur.

Multa concessa sunt contra hoc Decretum in regno Polonie, ex variis causis & necessitatibus.

12. *Quod s. per edictum curat.*) Religio modum procedendi contra obligatos ad residentiam, sese absentiores.

13. *Liberum est voluntate Ordinarii.*) Episcopus cogere potest Rectorem, sicut ejus Ecclesia parochialis pertinet ad inferioris collationem. Inf. hore. S. Congellare.

14. *Per censorum Ecclesiasticas.*) Non tam men per excommunicationem, si abfuere per aliquod breve tempus: tunc possit

O 2 COR

constituit Episcopos, quod non possit absolve Parochus abeque licentia ultra duos vel tres dies, sibi pena excommunicationis, Intra §. Episcopus potest.

15. Et *jurisdictionem fructuum.*) Quando aliqui Parochi concedunt studiis facultas, ut fructus suos faciat, hac infra servato debet. Primo, ut studia Theologiz aut iuri Canonico in celebri Universitate. Secundo, si etiam annorum triginta, nulla facultas concedi debet: ideo etiam est exprimitur, & hoc nisi jam studia incipierit, & illa nondum absolvitur, propter quod jam capta studia potest finire. Tertio, ad quinquaginta tantum, a principio studii computandam licentia hae est concedenda, adiecta clausula, ut *infra annum ad subdiaconatum promovatur.* Quarto, interius cura animarum per idoneum Vicarium ab Ordinario eligendum, assignata illi congrex portione fructuum, exercetur. Atque haec facultas solam habet in Parochialibus ante Concilium Tridentinum obtentis, quia in obtentis post Concilium, predicta licentia non datur: secus in Canoniciis, etiam post Concilium Tridentinum obtentis, in quibus datur statuendi facultas.

Episcopos potest prohibere Parochis sub pena pecuniarie arbitriari, qua tamen dimidiam decimam non excedat, ne ultra viduum a sua Ecclesiis possint abesse: non tam id prohibere potest sub pena excommunicationis late sententi. Parochus, qui non vult in sua parochiali residere, debet ea servato Juri ordine privati.

Rector parochialis Iherusalem monitus ab Ordinario, ut residenter, noluit, & properterea est coiuratus appellatus: vobis est committendum Auditori Camere, quod Episcopo commitatur, ut Ecclesie Vicarium praeficiat, ne cultus & reliqua cura deficeret.

16. *Eiam usque ad privationem.*) Arbitrio Episcopi relictum est, qua via, & quo remedio ex his uti voluerit contra non residentes.

Privationem.) Intelligentiam exclusivam usque ad privationem, dum tamen praescientia tria ecclesia publica, & lapsi sui sex mensis iuxta cap. sua de clericis non residere.

17. *Conspicere.*) Hac compulsione ad Episcopum pertinet: etiam quando collatio patinet ad Abbatem regulem.

18. *Confessio sine etiam immemorabili.*) Vicarius amovibili in exercitu cura animorum, sicut curat etiam penes deputatum, & ideo volum tenet ad resurgentem.

Postulans equitibus Hierosolimitanis, ut Capellani Melita, commorantes Confessores Equitum, & habentes in aliis locis Parochias, non cogantur residere? Congregatio respondit, illis, qui habent parochias in Italia, permundent esse, ut non resident ad annum: qui vero habent in aliis provinciis, ad decim & octo menses.

Quandoque ex causa dispensari solet,

ut quis in Parochiali continuo non residet, habens Canonicium, si utique interiese posse.

Episcopus licentiam dare debet Priori pe-

tenti, ut per quartu[m] menses a suo Prio-

ratu abesse possit in loco commodiori, val-

uetudinis sue curandae causa.

Gratia de non residente a S. D. N. obte-
nenda, & de percipiendo fructus ratione Studii,
non valet, nisi & Ordinarii consenserit acce-
dat. Ita *Plus IV.* in declaratione, quod gratia
de non residente non valet sine Ordinarii
consensu, quia publicata fuit anno 1564:
die 24. Nov.

R E M I S S I O N E S .

* Vide Concil. Brachian. 4. act. 2. cap. 11.
Navar. in *Manuel.* cap. 25. num. 121. §. 4.
Ubi. Petr. Petri, in reg. 1. de regul. priori libe-
rum. Anton. Fagius de *Residentia.* Gonzál-
ez reg. 8. *Cancil.* gl. 4. n. 9. F. Jo. de la Cruz
de *statu Religiosorum.* lib. 2. cap. 1. ab. 1. *Ca-*
valcam. contra comm. quæst. 15. P. Loffi, de
Justit. lib. 2. cap. 34. dub. 29. P. Valer. Regi-
ni *praxi sori pri.* lib. 2. num. 68. & lib. 30.
iust. 2. a. num. 54. cum *legg.* 9. Vide etiam
Salzed. ad Bern. *Diaz in prax. can.* cap. 52. lib.
3. Cened. in *caefi.* 30. num. 2. & 3. ad *se-*
sum. Bobadil. *tom. II.* sua *Politica.* lib. 2.
cap. 9. Camil. Botrel. *conf.* 2. n. 16. Sim. de
Pratis *conf.* 68. *centur.* 2.

* An Prior, qui habet Vicarium per-
petuum, cui incumbit cura animarum, re-
sidetur residere? Decrexit sacra Congregatio
quod non, his verbis: Habent Paro-
chialem, in qua Vicarium perpetuum legitime
institutum obtinet, eo vivente residere
non tenetur; refert Gonzal. ad reg. 8. *Cancil.*
gl. 6. num. 99.

* An Episcopo licet pro Cathedralis Ecclesie servitor & item suo, aliquem ex curia-
stis Diaconi, ex plurimi Ecclesiis constituto
in illis idoneo Vicario ad certa negotia adhi-
beret, qui, quando in hujusmodi iuniu servito-
rio, a suis Ecclesiis minime abesse censeatur?
Congregatio censuit, non licet teste Gonzal.
gl. 6. num. 258.

* *Sacra*

* Sacra Congregatio censuit, quod ex-
eens Inquisitoris officium a residencia paro-
chialis non excusat, refert Gonzal. d. gloss.
6. n. 256. & gloss. n. 164.

* Sacra Congregatio censuit, quod are-

sidenzia non excusat exercens officium

Subcollectoris Apotholiki, test. Gonzal. d.

gl. 6. & n. 266.

* Curam paternam gerere.) Vide Paul.

Montan. de *santis & curis.* cap. 35. gloss.

1. n. 197.

* *Etiam sancte Romane Ecclesie Cardi-
nales pat.*) Vide P. Azor. *infl. Moral.* p. 2.
L. 2. cap. 3. q. 4. & l. 7. c. 4. q. 7. & cap. 6. q. 1.
Flam. de *refo.* l. 1. q. 10. n. 4.

* Nam cum Christiana charitas, &c.)

Vide Rotam noviss. decr. 222. n. 2. & 5. in

2. p. diversorum.

* *Quoniam autem.*, &c.) Quod abesse non dicitur, qui statim et reveratur, probat l. *Postillumin.* & *captivis.* l. n. 11. & *ff.*
de *capti.* & *postill.* rever. ad has propria-
tates Gonzal. gloss. 42. n. 5. & in parochio rurali,
qui singulis quibusque hebdomadi-
bus in urbem venit causa invlendi paren-
tes, & cum illis uno tantum die moratur;
reliquo tamen ad occurrentes tales Capel-
lano; quod non peccet lethaliiter, nec te-
neat ad restitucionem fructuum, refolvi-
tud. Ludov. *Bala Respon.* *cussum confitient.* p.
4. cap. 21.

* *Nullo pacto debere duos, aut ad sum-
mum tres mensas excedere.*) Vide P. Azor.
infl. moral. part. 2. l. 7. cap. 4. 9. & 9. & 10.
queritur, an in Parochiis ad absentiam duo-
rum mensium necesse sit, ut facultas ab
Episcopo impetretur? Negative refolvit cum
Nav. in *Manu.* c. 25. n. 121. de quo vide P.
Sanch. de *Mater.* l. 3. disp. 31. n. 11.

* Sacra Cardinalium Congregatio cen-
suit, post Episcopum ob legatum causam
dare Canonicius suis facultatem, ut possint
abesse per quartu[m] menses referat P. Comitol.
Ad. moral. l. 3. q. 59. n. 2.

* *Nisi Episcopalia munia.*, &c.) Vide
Trevilian. in *decis.* 18. n. 5. lib. 1.

* *Prater alias panis.*, &c.) Vide Tre-
vilian. dec. 42. in l. 2. & sup. Sess. 6. cap. 1. de
reform. & in c. conquerente, & in 2. & fer-
per tot. de Cler. non refidit.

* *Eam per rata temporis absentia fructus
suis non facere.*) Vide Flamin. de *refo.*
lib. 1. q. 10. n. 32.

* *Alia etiam declaratione non scusa.*, &c.)
Vide Ricci, in sua *prax. var. resolut.* c. 24.
Theat. lib. 1. quest. foren. 3. q. 40. Diaz in
prax. crim. canon. c. 123.

* *Eadem omnino.*, &c.) Quod Capella-

Conc. Tridi. cum Galli.

ni, Coadjutores Rectorum Parochialium
instituti auctoritate Apol. tencur ad
perfornalem residentiam, ut rectores ipsi
confusisse sacra Congregationem, refert
Gonzal. ad reg. 8. *Cancil. gloss.* 3. & 9.
num. 17.

*Causa aliqua, propter quam non remane-
tur residere, adducta a Doctoribus in-
fra dictis.*

1. * Acra Congregatio censuit, quod si
curatus abit causa iniuriantem, & non possit residere sine disciplina vite,
et si permititur per annum abesse a suo be-
neficio, polito tamen in illo per Episcopum
idoneo Vicario, seu economo, refert
Zero. in praxi Episc. p. 1. verbo, *Priva-
tio.* §. 4. & dub. 1. ubi refolvi, quod si
intra annum iniuriantem non extinguerat,
& curatus seu beneficiarius fuerit in culpa
tam casuandam iniuriantem, quam
non extinctionis carandum, quod pri-
veretur.

* Congregatio censuit, quod ubi nos
ad ead. copia Medicinorum, vel Medicinorum,
potest per Episcopum dari dilatio, trium
vel quartu[m] mensum, ut agrotus in locis
viciniotribus curetur. Episcopus tamen propter
perpetuum morbum non potest se ab-
sentare a suo Episcopatu. Seneclus in pa-
rocho non excusat a residentia, sed debet
poni Vicarius idoneus cum assignatione
congruae portione ex ipsius parochialis re-
ditibus, refert Zero. in praxi Episc. p. 1.
verb. *Residentia.* vers. 7. & 9.

* Discedendi autem licentiam in scriptis
et.) Vide P. Azor. *infl. Moral.* p. 2. l. 7. c.
5. q. 4. & 5. & cap. 4. quest. fin. P. Sanch. de
Mater. lib. 3. disp. 7. n. 27.

* Vide Petr. Cened. in *Colletian.* 30. num.
3. super *ext.* Sim. de *Praetis conf.* 68. ex num.
2. *centur.* 3.

* *Confessio etiam immemorabili.*)
Sanctissimum D. N. ex sententi Congrega-
tionis Concilii declaravit, immemorabilem
confusitudinem non excusat a residentia in
Ecclesiis Cathedralibus, & Collegiatis infa-
gnibus i in Collegiatis tamen insignibus
polite excusat, dum tamen sint zurlas
prositus destituta, in quibus nunquam an-
te supra horum membrorum solitus cl-
eret residere, aut cuius adeo tenet redditus
estens, ut Canonicos aliunde non habent-
es, unde vivant, alete non possint, refert
Zero. in praxi Episc. part. 1. verbo, *Resi-
dencia.* vers. Sexto.

* *Sine appellatione.*) Quod tamen detur
O 3 effe-

effectus devolutivus, revolvit Sept. Qua
rant. in summa Bullerii, verbo, Archie
piscopi anterioris, versi. Quinto quarto,
pag. 66.

& Vigore Engeniana confirmationis.) Vide
Fr. Emmam, in explicita. Bulla Crucis in
addit. s. l. mibi 211. novissime Pet. Cenel
pratti. & Canon. quæst. lib. i. quæst. i. num.
31. vers. Pro vera.

Vide annotas ad hoc caput in appendice sub
discursu 4. Card. de Luca.

CAPUT II.

*Ultra tres menses confirmationem dif
ferentes quidam fructibus perceptis
restituenda sunt obnoxii, & toti
dem mensibus absentes, sunt ipsi
Ecclesiæ iure privati.*

*Ecclesiæ (4) Cathedralibus seu
superioribus, quocumque no
mine, ac titulo praestiti, etiam
sacra Romana Ecclesiæ Cardinals
sunt, si munus confectionis intra
tres menses non suscepint, ad fru
ctuum perceptorum restituendum te
neantur. Si intra tuncdum menses post
ea id facere neglexerint, Ecclesiæ
ipsi jure sunt privati. Confessio &
vero, si extra Curiam Romanam fiat,
in Ecclesiæ, ad quam promoti fue
runt, aut in provincia, si commode
fieri poterit, celebretur.*

REMISSIONES.

*E Vide Navar. in Man. cap. 25. num.
218. vers. 8. Gonzal. ad reg. 8. Cancel.
gloss. 24. num. 141. P. Valer. Reginald. in
praxi fosi panis. lib. 25. tract. 2. cap. 24.
num. 58.*

** Vide etiam *Seff. 7. cap. 9. & text.* in
cap. quoniam 100. disp. Sylvestr. in summa
verb. confessio 1. quæst. 3. Salzed. ad Bern.
Diaz in praxi canon. cap. 26. lit. A. Hu
golin. de officio & posse. Episcopi part. 1.
cap. 2.*

*¶ Confessio vero. O.) Vide P. Hen
riquez in summa pars. 2. lib. 10. cap. 23.
S. 3. in princ. P. Lellis de Inq. lib. 2. cap.
34. num. 103.*

CAPUT III.

Episcopi per se Ordines conferant.

¶ * E piscopi 1. per semetipos Oc
ciones conferant: quod si
agrinudine fuerint impediti; (a) ful. & In
ditos suos non alter, quam 2. Consil.
jam probatos, & examinatos, & ad Cathol.
icum Episcopum ordinandos dimit.
tant,

DECLARATIONES.

*1. Per semetipos. Hoc caput non ad
versari proximo sententia.*

Ordinarii dantes dimissorias pro accipien
dis Ordinibus aemini concedant esse absen
tem, nisi cum examine vel examina
ti fecerint per suum delegatum ad hoc spe
cialiter deputatum, quod servandum effec
tam cum illis, qui a Sece. Apostolica fac
cultatem habent Ordines a quocumque li
scipiendi. Vide *nisi infra*, cap. 8.

Congregatio Concilii censuit, quanvis ^{Nullo 1.}
ordinandorum genus, reatum & condicione
nem diligenter inquirere debeat, juxta cap.
7. *Seff. 13.* non tamquam eos ab ordinatione,
nisi aliud Canonicum obter impen
dunt, qui a Iudeis origine trahunt, vel
quorum majores, &c.

Congregatio Concilii censuit, Episcopum canad.

polle alienos Clericos ordinare, si habeant

27. Ang.

literas dimissorias proprii Ordinarii, & lib. 1394.

cep. Episcopus literas dimissorias conce
dens alia legirima causa, quam agri
tudinis, expressa in cap. 3. *Seff. 23.* de Re
fusis impeditus.

Episcopus potest alienos Clericos ordi
nare, si habeant dimissorias proprii Ordinarii
juxta cap. 8. *infra*, quando Episcopus
dimittens, ex alia legirima causa quam
agritudinis est impeditus.

Dimissorias vero literas Episcopum absens
dare potest, ac ordinandos etiam suo ex
mini subiectare, si ita sibi videbitur, & si
absentes sint, ad se, ut eos ipse examine,
vocare, si communodi erit: alioquin co
rum examen commitat Ordinario loci, in
quo illi degunt & ordinandi sunt. *Sapra
hoc cap. 8. Ordinarii.*

** Jam probatos, & examinatos.) Vel
dandum licentiam Ordinario Congregatio
censuit, ad hoc ut quis ad sacros Ordines*

ab

Seffio XXIII. Cap. IV. V. de Reformatione. 215

ab aliis Episcopis promoveri possit, cum
testimonia tamen de vita & morib. pro
prii Ordinarii, ut fancim illi *Seff. 23. c.*
3. cui in hac parte non adversari praesens
cap. etiam declaravit.

Frates Carthusiani volentes ordinari ab
Episcopo alienis Diecesis, debent habe
re licentiam ab Episcopo, in cuius Die
ceti sunt. Vide *Seff. 7. cap. 11. de Reform.*
& infra, cap. 8.

REMISSIONES.

** Vide Thom. Valaf. tom. 1. allegatio
num juris, alleg. 5. num. 11. Zorol. in pra
xi Episcopi part. 1. verbo, Dimissoris &
10. versi. Secundum, ubi dicit, quod hoc
Decretum intelligi debet habilis sancti
bus terminis. Vide Pet. Ledol. in sum
ma p. 1. tract. de Sacram. Ordinis, cap. 5.
concl. 10.*

** Vide etiam Bern. Diaz in praxi canon.
cap. 23. ubi Salzedo lit. A.*

** Jam approbatos & examinatos, &c.)
Vide Salzedo ad Bern. Diaz in praxi canon.
cap. 26. lit. C.*

CAPUT IV.

Qui prima tonsura initiandi sint.

*a. fin. de temp. Or
din. in c.* ** Prima (4) Tonsura & non ini
tientur, qui Sacramentum
Confirmationis non suscepint, &
de rudimentis edicti non fuerint;
quique legit, & scribere nesciat,
& de q. quibus probabilis conjectura
non sit, eos non secularis judicii
fugiendi fraude, sed ut Deo fidelem
cultum prestant, hoc vitæ genus
elegerint.*

REMISSIONES.

*Vide Conf. Episcop. Comulg. 1. in princ
pit. 3. & Episcop. Parigal. 2. in princ
pit. 9. Vivaldi. in Candelabro anno 111. de
Sacramento Ordinis, cap. de scientia Ordinis
num. 3. Salzed. ad Bern. cap. 21. verbo, Or
dinari. Pet. Ledol. in sum. p. 1. verbo,
Ordo cap. 7. vers. De la primera. P. Henriquez
in sum. lib. 10. cap. 17. num. 2. P. Egid. de
Sacram. & confit. tom. 2. disp. 20. num. 103.
Thom. Valaf. allegationum juris tom. 1.
alleg. 9. num. 4.*

** Vide etiam Navar. in Manuali Latino,
cap. 203. Salzed. ad Bern. Diaz in praxi can
on. cap. 21. lit. B. & cap. 24. lit. A.*

** Prima tonsura non initientur, qui
Confirmationem non suscepint.) An non
confirmatus sufficiens Ordines peccet mor
taliter? Negant Navar. in Manuali. cap. 22.
num. 9. Vivaldi. in Candelabro. de Confir
matione. 21. Victor. de Sacram. Ordinis. num.
32. P. Soar. tom. 3. disp. 38. sec. 1. P. Egid.
de Sacram. tom. 1. quæst. 72. art. 9. num. 90.
P. Valer. Reginald. in praxi fosi panis. 1. 28.
num. 24.*

** De quibus probabilis conjectura non sit,
Oro.) An fulcipientis primam tonsuram,
aut minores Ordines cum animo numquam
suscipiendo majoris, aut solam, ut decli
ter forum sculeare, & Episcopos, scien
ter tales ordinans, peccent mortaliter?*

Affirmat Bannes 2. 2. quæst. 12. art. 1. in
2. diff. conclus. fin. Negant P. Sanchez
de Matrini. lib. 7. disp. 31. vers. 16. & 17.
P. Egid. de Sacram. tom. 2. disp. 20.
num. 103. & 105.

CAPUT V.

*Quibus debeant esse muniti, qui volunt
ordinari, & dicta si non habeant,
similiter refectionem.*

** Ad minores ordines promo
vendi bonum a Parochio,
& a Magistro scholæ, in qua edu
cantur, testimonium habeant. Hi
vero, qui ad singulos maiores erunt
assimendi, per mensem ante ordinationem
Episcopum aedant, qui Paro
cho, aut alteri, cui magis expedire
videbitur, committat, 1. ut nominis
promoveri, publice in Ecclesiæ pro
potibus, de ipsis ordinandorum (a) a 2. quan
titate, & atate, moribus, & vita
a fide dignis diligenter inquirat; (b)
& literas testimoniales, ipsam in
quisitionem factam continent, ad
ipsum Episcopum quampliū trans
mittat.*

DECLARATIONES.

1. Ut nominibus ac desiderio .) Regulares promovendis ad Ordines, inter alia non tenentur etiam nomen, & desiderium suum in Ecclesia publico proponi facere, & testimonium deferre ad prescriptum, hujus cap. sed suffici testimonium a suis superioribus allatum.

Potest Episcopus sine attestacionibus, & inquisitione, quia in hoc deoet injungitur, aliquem promovere, si ipsum omnes qualitates requiras habere scireti, prout Congregatio respondit, sed non debet id facere ordinare.

Similiter ab inferioribus possunt concedi literae testimoniales Episcopis illas requiriensibus, quando scilicet Episcopus tamquam vicinior vel Diocesanus ordinat Subdiaconos inferioris, qui etiam sicut nullius Diocesis.

2. Et literas testimoniales .) Quæsiunt eft, An ex Bulla Sixti V. contra male promotois, Episcopos ordinatis, circa Clericos alterius Diocesis ordinandos, Testimonials literas a suis Ordinatis habentes, de requisitis ad ordinandum, alia diligencia uti tenatur, quam ipsos examinandi quoad sufficiemtiam? Si D. N. de sententia Congregationis respondit, Sanctificatis sum mente esse, Ordinatum cum suis subdolis dimissariis perent tenui adhibere diligenter super omnia requisita circa ordinandum, iuxta Concilium Tridentinum & sacros Canones, & si ea ipsos habere conseruent in istem dimissione, ex scientia sua de eisdem fidem facere, & tunc cum talibus dimissoriis habentibus non opus est Episcopum ordinantem facere diligenter super dictis requisitis in examine, super idoneitate & literatura.

An approbat ad dignitatem ordines sacros annexos habentem, alia indigent approbatione ad hunc ordinem suscipiendum? Congregatio respondit cum, qui ad dignitatem approbat est, examini nihilominus subiectiendum esse, tam ejus Episcopi, qui non contulit dignitatem, quam ejus, qui contulit, nisi tamen statim cum collatione dignitatis exanatus & ordinatus fuerit iuxta prescriptum hujus Decretri.

REMISSE.

Vide Concil. Etat. 4. aff. 2. de

Exa. Ord. cap. 4. Hojed. de incomptib. b. 2. ref. cap. 24. num. 38. & 39. Pet. Ledesma in sum. verb. Ordo, cap. 7. V. En lo que cosa. P. Henriquez in sum. 1. 10. cap. 17. § 2. Thomas Valate, tom. 1. alleg. 9. num. 5. Salzed. ad Bern-Diaz in præf. can. cap. 21. lit. B. & cap. 25. lit. A.

¶ Ordinandorum natalibus .) Vide text. in cap. quando, 24. diff. Cened. collectanea ad Decretales 77. num. 2.

CAPUT VI.

Nullus omnino beneficij sit capax, nisi qui habeat 14. annos: fori privilegio gaudent, qui habere ac asere debet, sive unicam habuerit, sive nullam. *

1. Nullus prima tonsura initiatus, aut etiam in minoribus Ordinibus constitutus, 2. & 3. & ante 14. annos 3. beneficium possit obtinere. Is etiam fori privilegium non gaudent, nisi 3. & c. beneficium Ecclesiasticum habeat; 4. aut clericalem habitum, 5. & c. Tonfuram defenset, 5. & alii Ecclesiæ ex mandato 5. Episcopi inferiat; vel in seminario Clericorum, aut in aliqua schola, vel Universitate, de licentia Episcopi, quasi in via ad majores Ordines suscipiendo veretur; 6. in Clericis vero conjugatis * servetur constitutio Bonifacii IX. que incipit, (4) Clerici, qui cum unicus, modo hi Clerici, jux. aliucius Ecclesiæ servient, vel ministri, & Clericis habitu & tonsura utantur nemini, quoad hoc, privilegio, vel & consuetudine, etiam immemorabili suffragante.

DECLARATIONES.

1. Nullus prima tonsura initiatus .) Hoc caput non prohibet, quin ille, qui jam 14. annum sive aratis artigit, licet nondum compleverit, possit beneficium simpliciter obtinere.

Cognitio

Grosseto
nem. 20.
Maij 1594.

Congregatio Concilii respondit, nullum esse a Trident. Concilio praebitum atatem tonsuræ, & quatuor minoribus Ordinibus, sed eam attendamus, qua a facis Canonibus praescribitur.

2. Ante 14. annos .) Nisi in fundatione alter sit statutum, quia fundationi non est derogatum.

3. Beneficium .) Congregatio censuit, idem in pensione. Fori privilegium non gaudent, Clerici, qui in decreto hoc privilegio fori privawan, privilegio tamen Canonis non intelliguntur privari.

4. Aut Clericalem habitum .) Provisio in 13. anno aratis de Canoniciatu in Ecclesia collegiata, ubi, vigore statutum, provisi atque realens possessionem & frumenta receptionem tenent portare habitum & tonsuram per biennium, obstat hoc Decretum. Ita censuit Congregatio die 13. Augusti, ann. 1586. Clericus, in minoribus constitutis non beneficiarius, nisi incedat in habitu, quamvis sit adscriptus, non gaudent privilegio fori, licet non sit monitus.

Congregatio Concilii censuit, ut Clericus fori privilegium gaudent, requiri & sufficiere ea, que aliquo ex infra predictis capitibus signata sunt annotata, quod obtineat beneficium Ecclesiasticum: Quod clericalem habitum & tonsuram defenset alii Ecclesiæ ex mandato Episcopi inferent.

Quod in habitu & tonsura incedens in aliqua schola de licentia Episcopi veretur.

Quod habitum & tonsuram gestans in aliqua Universitate de licentia Episcopi veretur.

Si vero, quæ in aliquo ex capitibus comprehensa sunt, in Clerico concurred, sed aliqui occidentibus habitum a se getari solent, ad breve tempus deplocaerit, non idem fori privilegium amittere. An vero habitus sit clericalis, ad judicis Ecclesiasticis cognitione pertinere: quibus autem casibus Clericus ex Decreto Concilii fori privilegio non gaudent, dulciter requiri monitionem, ut illud amittat.

5. Aliuci Ecclesiæ .) Hoc verbi importans, ut Clericus, qui du finit habitu & tonsuram incedens, Ecclesiæ aliqui, ex mandato Episcopi, inferent, ipso facto, sine aliqua monitione precedente, amittere fori privilegium, attenta mente Concilii, quæ ad tollendos penitus abulios, vultus hoc absolare. Ita censuit Congregatio die 16. Nov. 1586.

Congregatio Concilii censuit, Clericum 18. Sept. prima tonsura insignit habitum clericalem, & tonsuram defensent, nec aliquis Ecclesiæ servizio de mandato Episcopi descriptum, licet fori privilegio non gaudent, gaudere ramen beneficio cap. 25. Ita.

An Clericus in minoribus Ordinibus confitetur, in habitu & tonsura incedens, ac de mandato Episcopi inferiens Capelle, quo in Ecclesia existit, ab ipso Episcopo Confraternitati laicorum pro oratione assignata est, gaudere privilegio fori ex hoc cap. Congregatio Concilii censuit gaudent: & idem censendum est, si servitum non continuatum, sed aliquo impedimento necesario interpolatum praeficitur.

Licet Clerici in minoribus duxantur Ordinibus constituti, nisi beneficium Ecclesiasticum habeant, aut clericalem habitum & tonsuram defensent, alii Ecclesiæ mandato Episcopi inferantur, vel in seminario, aut aliqua schola, vel universitate de licentia Episcopi verentur, forum judicis laici declinare non possint, non tamen propter Congregatio Concilii censuit, oblatæ Episcopo, quo minus iure suo in hujusmodi clericos delinquentes, si adhuc clerici permanent, possit animadvertere.

De jure communis fuit dubitatum, an Clericus defenset habitum, vel tonsuram, vel simili utrumque, proprie delicta privetur privilegio clericali? Tu distinguis, si est in laice, retinet privilegium, sed punatur. In. d. Praeterea, de Apostasi. Et si est in minoribus Ordinibus & deliquerit, non privatur privilegio fori, nisi post triannum monitionem, cap. in audiencia, de fera, in excommunicacione, de vita & honeste, cler. Inc. d. c. Praeterea. Et nisi se immiscat enormiter, puta quod sit sedicitor, quo casu ipso facto privatur privilegio.

Clericus non beneficiarius, qui incedens in habitu & tonsura infernit alii Ecclesiæ, si fuerit cum armis deprehendens, non caret fori privilegio. Sic fuit decimus ex cap. In audiencia.

Cui refervara fuit pensio ut clericus, si non incedens in habitu & tonsura, non gaudent privilegio fori. Fuit decimus sic, ex eo, quod Concilium Trident. corrigit jus communis, & ices casus excipi per dictioem (Nisi.)

Clericum prima tonsura, praesentum ad Capelam Sacerdotalem, qui super tali presentatione obtinuit a Papa novam

novam provisionem, etiam in vim mortis proprii, sed in suis causis civibus gaudere privilegio fori, quamvis possessionem beneficii non habeat propter alium intratum, contra quem item movit, Congreg. die 16. Iuli 1587, censuit.

Idem erit, si gerat tonsuram vel habbitum, sed in reliquis vivat ut laicus, nos. sing. Insc. cap. 1. de Apostatis, ad fin. nec sufficit corona, seu tonsura nisi habitu, ita Gemini, in cap. 1. iudex, verbi idem de sent. excommunicatis, in 6. habitus quoque debet esse decens, & ulque ad talos hodie, ex hujus Decreti prescripto, nec monitione requiriatur, item nec habitus & tonsura sufficiunt nisi etiam aliqui Ecclesiastici interventur. Ita Congregatio censuit in una Neapolitana.

Congregatio Concilii censuit, obsecnione penitentie, haberi pro Clerico beneficium ad effectum privilegiorum.

Congregatio Concilii censuit, ad beneficium simplex sufficiere annum 14. incrementum, licet non completum.

Congregatio Concilii censuit, Clericorum primas tonsuras, qui post dimissum habitum & tonsuram Clericalem deliquerint, & pro eo delicto in curia seculari causa fuit: deinde realsumptio habitu, & tonsura Ecclesiae servire spectu, iuxta cap. 6. Sess. 23. non posse judicari. Laiicum prouinciam finem imponere, & contra illum realites procedere.

Congregatio Concilii censuit, legem eiusdem Concilii Decret. nihil novi juris inducunt esse, quod atetato obvientium Canonici in Collegiatis Ecclesiis, ideo sufficiere ad huiusmodi Canonici obtinendum atetata 14. annos.

Utrum Clericus in minoribus Ordinibus constitutus Clericalem habitum & tonsuram deferens, aut etiam Ecclesie, quam cui de mandato Episcopi adscriptis fuerit, inferverit, gaudere privilegio fori? Congregatio respondit, gaudere.

Clericus promotus ad quatuor minores ordines, non fuit ab Episcopo adscriptus aliqui Ecclesiastici ad intervendum, iuxta text. in cap. 6. & 16. Sess. 23. Congregatio Concilii censuit, non teneti.

In Clericis vero conjugatis. 3. Censuit Congregatio, Clericum conjugatum, qui post dimissum habitum & tonsuram Clericalem, pro delicto aliquo in curia laicali est citatus, & ob conuaciam condemnatus fuerit, si deinde realsumptio habitu & tonsura (modo non in fraudem) Ecclesiastici, iuxta hoc Decretum non pos-

se a judice laico propter id delictum in carcere conjici, aut personaliter admitti, facit cap. 5. Index laicorum, de sentent. ex. comm. in 6.

Quidam Clericatus charactere insignitus beneficiis Ecclesiasticis obtinuit, cui potest, animo uxorem ducendi, una cum clericato renunciavit, deinde non fecero matrimonio, Clericalem habitum realsumptio pli, & aliud beneficii exigui redditus adcepit est: dubitamus, an gaudente privilegio fori? Congregatio die 11. Iuli 1587, censuit gaudere i quod Clericis privilegio renunciare non potest, cum in auctoritate ordinis pronunciarum sit, cap. si diligenter, & ibi glossa de foro competet. Dec. in cap. Tua. de Roland. cons. cap. 1. num. 9.

Episcopus auctoritate sua ordinaria cum libido subditio viro bigamus, qui alias cum duabus virginibus successive legitimum matrimonium contraxerit & consummaverit, & modo defensae sunt, dispensare non potest, ut optimam tonsuram & beneficia simplicia a se vel ab aliis accipiat. Ita censuit Congregatio die 30. Ian. 1587.

Bonifac. VIII. in Sexto, de Clericis coniugatis.

Clerici, qui cum viduis & virginibus contractarentur, si tonsuram, & velles deferent clericalis, privilegium retinuerunt Canonis, ab Innocentio II. praedecessore nostro editi in favorem totius Ordinis Clericorum. Et cum iuxta Particulae Concilium, nullus Clericus distinguit debeat, aut comedamari a judice seculari, praesenti declaramus editio huiusmodi Clericos conjugatos pro commissis ab eis excusibus vel delictis crabi non posse criminalitatem aut civiliter ad judicium faculare: nec ab ipsi secularibus judicibus eos debere personaliter, vel etiam pecunialiter (ne per unam viam concedatur eidem judicibus, quod potest alienum denegatur) ultacentur condemnari. In easter autem, vel nil, ut etiam tantum tonsuram vel veltem defensant Clericale, etiam in prauis eos gaudere nolumus privilegio Clericali.

REMISSIONES.

Vide ultra DD. inst. citand. Aduan. de exeg. mandatis p. 1. cap. 22. num. 12. vers. & ultra. Carol. a Tapia ad Confess. regni Neapol. l. 1. rub. 3. Episc. & Cler. num. 25.

et Auct.

Sessio XXIII. Cap. VI. de Reformatione. 219

a Ante decimum quartum annum beneficium possit obtinere.) Vide Cavalc. dec. 29. num. 1. Card. Tolos. in sum. lib. 5. cap. 70. vers. 1. Pet. Pechi. in reg. Beneficium num. 27. vers. exterius quidam in iustis, l. 6. Valer. Regius in frax fori paiz. lib. 30. rr. 3. num. 166. in fin. P. Azor. iustis. mordi. part. 2. lib. 6. c. 5. questi. 8. & 9. Guttier. Canon. lib. 1. cap. 26. num. 13. Jacob. de Graffis dec. auct. libri. 1. ap. 51. num. 8. Iacob. 1. Pet. Henric. in sum. lib. 10. cap. 19. & 1. Pet. Ledezm. in summo. p. 1. tit. de Sac. Ordin. cap. 7. vers. de la prima, & p. 2. rr. 7. cap. 1. concil. 7. prop. fin. pag. 165. Cavall. commun. cons. comm. questi. 523. num. 3. novis. cons. Joan. Aloys. Ricci. in collect. dec. collect. 860. P. Lefsi. de iustis. lib. 2. cap. 34. da. 20. num. 109. Nicol. Garci. de Benef. p. 7. cap. 4. num. 8. (Vide etiam Navas. cons. 11. num. 3. de probab. Raud. dec. 135. num. 22. Moirard. in dec. 29. lib. 1. Paul. de respon. benef. lib. 3. questi. 7. & lib. 4. questi. 1. num. 7. & questi. 9. num. 3. & Ricci in sua prava reformatio fori Ecclesiastici de Juris pat. dec. 187. ex iust. 15. & in prax. var. resp. cap. 29. num. 2. & cap. 64. & 24. n. 2. Hier. Cavall. etiam questi. 693. num. 18. Guttier. canon. questi. cap. 26. num. 3. & Pracepitor meus Salmantini. In Spino in suo Special. teban. gloss. 3. print. num. 47. Rot. novill. dec. 19. ex num. 1. de qua per Farin. in p. 1. titulus Flamin. de Respon. lib. 4. q. 1. num. 7. & questi. 11. num. 13. & lib. 5. questi. 7. num. 15. & 65. resolvit, ex dispensatione posse obtinere: huiusmodi tamem dispensatio hodie non conceditur, de quo Thom. Valasc. tom. 1. alleg. 7. num. 14. Quod Episcopus non dispensat, referit P. Azor. & questi. 9. vers. 5. quasr. quod facta Cardinalium Congregatio censuit procedere, nisi fundatione alter dicatur, quia non est ei derogatum, & relinquit Ennian. Saja in Aphorism. verb. Beneficium. num. 10. Gonzal. ad Reg. 8. Canc. gloss. 5. num. 9. Aloys. Ricci. de collect. 860. vers. Nunc limita, & primo & in dec. 187. ex num. 187. cum feq. praxis fori Eccles. Merend. cons. 33. & Serad. cons. 33.

Quod ad pensionem obtinendum sufficietas lepida amarorum, refolvit Stephan. Giustinian. decept. forens. cap. 397. num. 170. cum feq.

Quod, qui collatione beneficii obtinet, beneficium habere dicitur, saltem ad hoc, quod privilegio fori gaudent, docent Milis in suo Respo. verbo. Obtinere dicunt quis beneficium. Covat. l. 3. Var. cap. 16. ita prine. Rebuffi. in praxi p. 3. tit. de Simon. in respon. a num. 25. Flamin. de Resignationib. lib. 10. questi. 6. n. 2. Cened. d. questi. 4.

Quod Clericus prime tonsure presentatus ad capellam Sacerdotalem, qui super tali præsentatione obtinuit a Papa novam provisionem, etiam in vim monitum proprium, si in suis causis civibus gaudere privilegio fori, quamvis possessionem beneficii non habeat, propter intraventum, contra quem item movit? Congregatio die 16. Jul. 1587. censuit gaudere, ite Flam. de Respon. l. 7. questi. 1. num. 97. Vide Marc. Anton. Gen. in praxi Archipil. curia Neapol. cap. 7. num. 6. Farin. in praxi crim. questi. 5. num. 45. Nicol. Garci. de Benef. p. 2. cap. 2. num. 8. cum feq. Ordin. reg. Luptan. lib. 2. p. 2. & 23.

Clericos, qui in hoc Decreto Concilii privilegio fori privantur, privilegio tamen Canis non intelligi privato, censuit facta Cardinalium Congregatio, quam referrunt Gonzal. & Garci. ubi supr. Graffis l. 2. dec. cap. 49. a num. 28. Cened. præf. & canon. 9. l. 1. questi. 4. num. 24.

Quod ad pensionem obtinendum sufficietas lepida amarorum, refolvit Stephan. Giustinian. decept. forens. cap. 397. num. 170. cum feq.

Quod, qui, obtemperante beneficii obtinente, beneficium habere dicuntur, saltem ad hoc, quod privilegio fori gaudent, docent Milis in suo Respo. verbo. Obtinere dicunt quis beneficium. Covat. l. 3. Var. cap. 16. ita prine. Rebuffi. in praxi p. 3. tit. de Simon. in respon. a num. 25. Flamin. de Resignationib. lib. 10. questi. 6. n. 2. Cened. d. questi. 4.

queſi. 4. num. 22. Contrarium tuerit Fatinac. in praxi crim. queſi. 8. num. 45. & num. 70.

*E*nī beneficium Ecclesiasticum habet aut clericalem habitudinem.) An clericus habeat primam tonsuram, vel minores ordines, ut privilegio fori fuerit, tenetor portare habitum et tonsuram clericalem, si beneficium habeat & Negat propter illam dictio[n]em, aut, que disjungit in terminis, Fr. Emanu[m]. in summa p. 1. cap. 15. concil. 2. Clar. §. fin. queſi. 36. num. 19. Læli. Zech. de Repub. Eccles. iii. de Cler. vers. Ad h[oc]. Salzed ad Bern. Diaz in praxi cap. 62. a num. 9. vers. 51. Ramen. Curi. Phil. p. 3. §. 1. n. 5. ad finem. Azved. l. 1. n. 9. vers. Tomwra. & vers. Sed fib[er]ificum, tit. 4. l. 1. novae Recop. Farin. d. queſi. 8. num. 7. Cavall. s. 1. Lancell. de Asten. p. 2. cap. 4. limit. 20. num. 16. Azved. lib. 1. num. 3. tit. 4. lib. 1. novae Recopil. Farin. in praxi crim. lib. 1. queſi. 8. a num. 10. Cavall. Commun. contra commun. queſi. 56. a num. 5. Zerol. in praxi Episc. p. 1. verba. Clericus num. 6. Valaf. cons. 48. plures refert Doctores. Cened ad Decreto. collit. 23. num. 1.

*M*u[n]do Quando reus per judicem seculariem est captus, si controvertatur, aut sit clericus propriam tonsuram, vel minorum Ordinum, deferatur habitum, & illas qualitates obseruat, qua in praesenti defensurum, hujusmodi controveriam per judicem Ecclesiasticum deridentur esse, cum sic quid spirituale, probat sexi in cap. 5. inde laicus, de fonsent. excommunicatus lib. 6. cum tunc textus autoritate opinione hanc communem esse profiteretur. Covat. præf. 33. a prince. Clar. §. fin. queſi. 36. num. 21. Marant. de ordine judic. p. 4. diffl. 11. n. 69. in fine. Bellino. in Speculo 1. 8. videmus. num. 4. Sigism. Scacci. lib. 1. de Judicis casar. cap. 11. num. 88. Salzed ad Bernard. cap. 62. num. 14. Menoch. de Praefupt. lib. 2. queſi. 76. num. 34. Malc. de Probat. concil. 89. n. 7. Azved. lib. 1. n. 52. verf. debet ramen. tit. 16. lib. 8. novae Recopil. Anata German. de sacrorum immunit. lib. 3. cap. 15. a num. 55. Steph. Grat. dicit. forens. cap. 190. num. 13. cum seqq. Zerol. in praxi Episc. p. 1. verbo. Clericus. num. 3. Farin. d. 4. 8. num. 33.

*E*t tonsuram defens.) Quod novius aliquis Religiosus, eis prima electorum carcer tonsuram, gaudet privilegio Canonis, & fori, optime tradunt P. Azor. insit. moral. l. 12. cap. 3. queſi. 2. c. 1. Fr. Emanu[m]. queſi. Regul. som. 3. queſi. 51. art. 12.

*A*uctores statim citandi docent, quod regulariter receptio clericorum beneficii, vel servitii in Ecclesia post delictum commissum nihil proticeat alibiorem ad effectum exemptionis a iudice faculari, & sic ab ipso poterit puniri abque eo, quod delinquens fori privilegio gaudet, dummodo confiter ipsum Ordinem Ecclesiasticum suscepisse in fraudem, ut se eximeret a jurisdictione faculari: secus tamen si conflare abque ulia fratre post commissum delictum, aliquem allususuisse clericarius Ordinem; & oia zunc hujusmodi ordo cum liberat a jurisdictione iudicis facularis, re-

solvunt Covat. præf. cap. 32. num. 4. Gomez. tom. 3. var. cap. 10. num. 5. Plat. de delib[er]is. cap. 35. Cancer. lib. 2. var. cap. 2. a num. 133. Clar. §. fin. queſi. 36. num. 43. Avend. lib. 1. de exeg. mand. c. 22. num. 12. Menoch. de presump. lib. 6. queſi. 76. num. 35. Perez. lib. 3. Ordin. tit. 1. in Rubro. p. 450. Flamin. Chartio. de excess. sententi. cap. bann. cap. fin. sub 308. Guttier. præf. lib. 1. queſi. 51. Lancell. de Asten. p. 2. cap. 4. limit. 20. num. 16. Azved. lib. 1. num. 3. tit. 4. lib. 1. novae Recopil. Farin. in praxi crim. lib. 1. queſi. 8. a num. 10. Cavall. Commun. contra commun. queſi. 56. a num. 5. Zerol. in praxi Episc. p. 1. verba. Clericus num. 6. Valaf. cons. 48. plures refert Doctores. Cened ad Decreto. collit. 23. num. 1.

*M*u[n]do Quando reus per judicem seculariem est captus, si controvertatur, aut sit clericus propriam tonsuram, vel minorum Ordinum, deferatur habitum, & illas qualitates obseruat, qua in praesenti defensurum, hujusmodi controveriam per judicem Ecclesiasticum deridentur esse, cum sic quid spirituale, probat sexi in cap. 5. inde laicus, de fonsent. excommunicatus lib. 6. cum tunc textus autoritate opinione hanc communem esse profiteretur. Covat. præf. 33. a prince. Clar. §. fin. queſi. 36. num. 21. Marant. de ordine judic. p. 4. diffl. 11. n. 69. in fine. Bellino. in Speculo 1. 8. videmus. num. 4. Sigism. Scacci. lib. 1. de Judicis casar. cap. 11. num. 88. Salzed ad Bernard. cap. 62. num. 14. Menoch. de Praefupt. lib. 2. queſi. 76. num. 34. Malc. de Probat. concil. 89. n. 7. Azved. lib. 1. n. 52. verf. debet ramen. tit. 16. lib. 8. novae Recopil. Anata German. de sacrorum immunit. lib. 3. cap. 15. a num. 55. Steph. Grat. dicit. forens. cap. 190. num. 13. cum seqq. Zerol. in praxi Episc. p. 1. verbo. Clericus. num. 3. Farin. d. 4. 8. num. 33.

*A*licui Ecclesie in servit.) Non sufficere, quod tontratus bis, vel ter interficiat Ecclesie, ut gaudet fori privilegio, (cum haec sint verba significativa actum perversum, unde requiritur frequentia & perseverantia in servitiis præfatione) relavit Cened. d. 9. 4. n. 25.

*E*x mandato Episcopi inserviat.) Vide Ordin. regiam Iustinian. lib. 2. tit. 1. §. 27. Bajard. ad Clar. queſi. 36. num. 27. & ibi Hieron. Giach. §. 8. Garc. de Nobile. §. 2. num. 50. P. Henr. L. 10. cap. 15. §. 2. & L. 11. cap. 29. §. 1. in fin. Soar. de Paz. in prædicto. 2. prelud. 2. num. 7. Morl. in emperio iuri. part. 1. tit. 2. in prelud. n. 128. De Barbol.

Sessio XXIII. Cap. VII. de Reformatione. 221

Barbol. in Tertio. num. 85. ff. scilicet matrim. Salzed ad bernard. c. 62. n. 13. Cavall. communis contra comun. q. 89. m. 579. tom. 4. de Maria Juris. p. 4. cap. 135. in fine. Dom. Garc. Matrilli. Silius deca[u]l. 133. Valsq. cons. 105. v. 32. Thom. Valaf. som. 1. alleg. 10. n. 2. & alleg. 44. n. 2. Nicol. Garc. de Benef. p. 2. c. 2. Avend. ad lib. 29. Tauri glorio. p. 10. Fr. Emanu[m]. queſi. Regul. som. 24. 9. 109. art. 2.

* Vida etiam Mafcard. de prelatione concil. 302. num. 4. Menochi. in conf. 9. 12. ex n. 26. vol. 10. Adventanum in L. 29. Tauri glorio. 3. n. 9. & 10.

o Ex mandato Episcopi.) An exprimum requiratur? Affirmat Menochi. lib. 6. de presump. q. 76. n. 41. Cened. præf. lib. 1. q. 4. n. 24. & 25.

† Vel in seminario. (C.) Vide Simon. Majol. de irregulari. lib. 4. cap. 15. Salzed ad Bern. Diaz in praxi canon. cap. 18. n. 9. in fin.

* In Clerici vero conjugatis. (C.) Vide Covat. in præf. queſi. cap. 31. ex num. 6. Adventanum de exeg. mand. cap. 22. Salzed. ad Diaz in d. cap. 62. num. 13. & cap. 123. Farinac. in praxi crim. d. queſi. 8. ex num. 6. Martam. d. 4. 9. centur. 2. n. 52. Ricci. late in praxi. var. respol. cap. 172. Carol. de Graffis de officiis clericor. effectu. 1. anno. 891.

vel confutandine etiam immemorabilis suffragante.) Vide Thom. Valaf. som. 1. alleg. 56.

Vide annotat. ad hoc caput in appendice sub distinx. 24. Cardi. de Luca.

C A P U T VII.

Tempore congruo disipicatur de enu[er]bit ordinandi qualitatibus per exercitatas in Ecclesiasticis personas.

* Sancta Synodus. (A) antiquo. do 14. dit. rum canontum vestigis inhabendo, decernit, ut quando Episcopus ordinationem facere disponerit; omnes, qui ad sacrum ministerium accedere volunt, feria quarta ante ipsam ordinationem, vel quando Episcopo videbitur, ad civitatem evenerunt. Episcopus autem sacerdotibus, & aliis prudentibus viris, peritus divine legis, ac in Ecclesiasticis san-

ctionibus exercitatis, sibi ascitis, 1. y ordinandorum genus, + personam, statem, infunditionem, mores, doctrinam, & fidem 2. diligenter invigilat, & examinet.

DECLARATIONES.

1. Ordinandorum genus.) Non excludit filius Neophyti.

Congregatio Concilii confuit, quamvis Pacensis ordinandorum genus, statem, & conditio. Jimm[ist]is dilectione, intencionis debent fuisse. 1394. cap. 7. Sift. 13. non tamen eos ab ordinando, nisi alius canonizat obiecte impeditum, qui a Judeis originem trahunt, vel quorum maiores, ita harenici fuerint, emendatos tamen esse co[n]ferunt, & reincorporatos Ecclesie unitari, & pro culpa hujusmodi ad mandatum Ecclesie penitentiam receperint, quam vel perfecte[re]nt, vel perfectionis eius instaurant, ut ratos fulle ad recipiendum candem justa constitutionem Bonifaci VIII. quia incipit: statutum id tamen intelligentiam esse, nisi alter privilegio Apoloticu[m] aut confirmatione exercetur.

2. Investigat & examinet.) Qui Subdiaconi, vel Diaconi, vel presbiteri sunt, peruntque admitti ad Cathedrales Ecclesiar. Consecratio, ipsi in forum dignis a Sede Apostolice collatis, ut eius Ordinem habent, quem dicti Canonicos requirant, non opus est, quod examinentur, causa explorandorum curum literaturam, illi vero, qui factos Ordines nouum suscepserint, examinandi sunt, an illam doctrinam habent, quae ex praetorio Concilii Tridentini necessaria est illi Ordini facto; qui Canonici, quoniam consequi volunt, erit annexus.

Quæstum fuit, quid respondentum de ordinatis ante legitimam statem ad Episcopos, qui ante ordinacionem in Ecclesia publico edicto protestatus fuerat, quod non intendebat ordinare, nisi eos, qui legitimam statem haberent, praesupposita attestatione ejusdem Ecclesie. Decani assertio se audebit ad ipso Episcopos, quod dicteret hujusmodi proscriptiōnē fieri ad territorium, catenam se habente intentionem ordines simpliciter conferendi. Equidem vi deos esse ordinatos, sed ab exercito ordinum esse suspensus usque ad debitum tempus; sed quis in contrarium indicabit major Cardinalium illa[m] illiusmodum pars, dico,

tendo, quod non sufficit unus testis, idcirco terminatum est ex uno ore ab illiusfratris, ut res ad Papam referatur.

REMISSIONES.

* Vide Concil. Brachat. 4. art. 2. Cened. ad Decret. collect. 15. a prince. & ad Decret. coll. 56. num. 1. * Vide etiam text. in cap. quando 24. dico. Salzed. ad Bern. Diaz. in prax. can. cap. 22. num. 24. & in cap. 25. dico. A. Ibandi. a Bardaxi sup. for. 5. de furo compescere.

* Ad civitatem evocentur.) An locus ubi Episcopus ordinis conferit, sit in literis ordinandorum exprimitus? Vide Card. Petreia de impone. c. 5. n. 10.

* Ordinandorum genus.) Vide P. Sanchez in precepta Decalog. lib. 2. cap. 28. n. 15. Cened. ad Decret. collect. 77. n. 2. ubi dicit, quod Verbum, i. genitus de quo in praesenti, proprium idem significat, quod legimus vel liber; non autem refertur ad descendentes ex genere Hebreorum, ut multi opinantur. † Vide etiam Spinio in suo Speculo testimoni. gloss. 3. princeps ex n. 48.

CAPUT VIII.

Unusquisque a proprio Episcopo, aut alio, sed de propriis licentia & testimo sub gravi pena ordinandus ad Cathedram Ecclesiam, aut ex Diocesi inventam convenientiorem conveniat.

^{a. Galat. 5. in ep. 1. c. 1. cult. 25. dicit. 1. cum fest. 2. ex temp. 3. erat.} Ordinationes (a) factorum Ordinum, a β, & c. statutis a jure temporibus, ac in Cathedrali Ecclesia * vocatis presentibusque ad id Ecclesia Canonicis, publice celebrantur, si autem in alio diocesis loco, praesente Clero loci, dignior, quantum fieri poterit, Ecclesia semper aedacatur. (b) i. & β. Unusquisque autem a proprio Episcopo ordinetur. Quod si (c) quis 2. ab alio promoveri petat, nullatenus id ei, etiam 3. eiusvis generalis, aut specialis referpti, vel privilegii praetextu, etiam statutis temporibus (d) permititur. 4. nisi ejus probitas, ac mores 3.

^{b. Nic. cap. 2. c. 2. Cenc. Carta. 4. c. 22. Supradic. 4. 2. & 3.}

Cenfusi Congregatio, in calu quo quis fuerit auctor per plures annos 3.

Ordinatio sui 3. testimonio confirmata, c. 25. dentur. 6. i. & h. fecus fiat; & ordinarii Consil. Alaud. 15. cito. hanas a collatione Ordinum per annum, & ordinatus a 7. suscepserunt. Ordinum executione, quantum pro prio Ordinario videbitur expedite, sit 8. suspensus.

DECLARATIONES.

1. Unusquisque a proprio Episcopo ordinetur.) De omnibus Ordinibus tam scis, quam minoribus intelligunt hoc capitulum.

Privilgium suscipiendi Ordines extra tempora, per hoc Decretum non est sublatum.

2. Ab alio promoveri petat.) Est condenda licentia cum initia tacta probatio, probatis, & moratu tantum, nec adjectivis cap. 3. supra possum, nec in his hujus Sess.

De mandato S. D. N. Sixti V. auditum procuratores Ordinum super declarationem a fel. record. Greg. XIII. etiam ex sententia Congregationis edita, quod Regulares teneantur recipere Ordines sacros vel dimisiosias ab Episcopis, in quorum Diocesis sunt Monasteria, in quibus ipsi sunt degunt.

Idem Sanctissimus ex sententia dixit. Regulares posse concedere dimisiosias ad Episcopum Diocesis, quod si absuerit, ad quemcumque, dummodo ab Episcopo, qui Ordines contulerit, examinavit quodammodo.

S. D. N. Gregor. XIII. statuit, ut regulem iulicij Ordines sacros ab Episcopis, in quorum Diocesis sunt Monasteria, in quibus sunt degunt, vel dimisiosias ab eis accipiant, iuxta hoc Decretum, supra cap. 3. sess. 2d. & Fratres.

3. Cajus suis specialis scriptori.) Etiam a Sede Apostolica obtinet.

4. Non ejus probitas ab mores.) Qui a Sede Apostolica obtinuit, ut ordinari pol sit ab alio, quam a suo Ordinario, debet probitatem suam, & mores Ordinarii sui testimonio comprobare: ac ideo inoleveri clausula suo ordinario, vel de ejus licentia probitas, & mores ordinarii confirmante a quoque alio. Ita censuit Congregatio die 28. April. 1575. Vide supra sess. 7. cap. 11. de Reform. 3. Facultatis.

Cenfusi Congregatio, in calu quo quis fuerit auctor per plures annos 3.

Sessio XXIII. Cap. VIII. de Reformatione.

223

Ordinatio, ita ut illum commendare de vita & moribus non possit, sufficere literas dimisiosias Ordinarii, qua continebunt quod ordinandus non sit excommunicatus, vel contumax, sed de legitimis progenitis parentibus; informatio vero de vita & moribus habenda est ex loco, in quo fuit veritas.

Baylivo Sancti Stephanii petenti ne aliqui Episcopus possit ordinare subditum Baylivi, abique ipsius fide & testimonio de vita & moribus ordinandi: Congregatio respondit, hoc nihil esse ad ordines, quod si tamen Episcopi viciniores non possent haberet notitiam de vita & moribus eorum, qui sibi subditi non sunt, & subditos non inventare Episcopos, qui eos ordinare velint abique testimonio & fide sui Ordinarii, requirementibus Episcopis posse tum bas fides dare.

Præsupposito quod Abbes & perpetui commendari monachis sancte Matris Ordinis Sancti Benedicti nullius diecesis sunt, a Jusidice Episcopi excommunicati, & Sedis Apostolicae immunitate subdit, quibus etiam ex privilegio Apostolico concessa fuit causa, regimen, iuridictio & omnimodo administratione dicti Monasterii personas corrigit, castigandi, & vilificandi propria autoritate.

Item presupposita Congregationis declaratione alias edita, quod Superiores regulares dimisiosias ad ordines concedere possint regularibus dicti Monasterii, Congregatio censuit, si constat Monasterio, & monachis huicmodi facultatem nominari esse tributam, posse utique Commendationum dimisiosias literas concedere, alias nequam.

Episcopus Urgellensis, antequam subditos aliquos Abbatis Monasterii Beatae Mariae, Ordinis Sancti Augustini Canonicorum Regularium ordinare velle, determinare nomine suo proprio edictum, ut in Ecclesia dicti Monasterii publicaretur, si qui ad Ordines maiores assunendi essent iusta cap. 5. profunda. 5. Se. Sedi Congregatio censuit, debere Episcopum unice edita ad Abbensem, aut debere curare, ut illa publicaret nomine suo proprio in Ecclesia parochialis sibi subiecta: erat autem Abbas in quasi possessione, ut in ecclesia, aut oppido non publicarentur aliqua ecclesia, decreta ab aliquo Ordinario, nisi in subditum juris.

5. Testimonio commendensur.) Etiam si essent absentes, & ad titulum pensionis, vel patrimonii aliquamdi essent, sed non testimonio Vicarii Generalis, nisi haberet speciale mandatum concedendi dimisiosias.

Per literas, quas Episcopus absens a sua Diocesis poterit dare, si absentes Diocesatas literas petent, ut ordinari pol sit ab aliis; & proper abentiam valde sit incommode sit ire ad dicendum se exmini Ordinarii, poterit Ordinarius Episcopus examen illorum demandare Episcopis loci, in quo degunt. Vide Sess. 7. cap. 11. de Reform. §. Et diligenter.

An Episcopus ordinans alienos subditos secularium cum dimisiosis proprii Episcopi absentes eos examinatos fuisse, & idones repertos: tenetur hujusmodi attestacionis defecte, vel etiam possit cedens ordinandos examinare? Congregatio respondit esse arbitratum, & ideo posse, sed non teneri.

6. Si fecis fata.) Clericus ab alieno sine Ordinarii fui dimisioris ordinatus & ministans, efficietur irregulariter.

7. Suscepserunt Ordinam.) Abfolvere a suspensione eos, qui nullius Diecesis existentes, sine literis dimisiosis ordinati sunt, spedit at Episcopum, ad quem ex Concilio pertinente dimisiosias concedere. Proprius autem Episcopus, ad hoc ut possit dimisiosias concedere, dicit illi, in cujus Diecesi ordinandus beneficium habet. Et ita fuit iudicatum in una Leodiensi, si recte confidetur. Supra sess. 2. cap. 4. §. Fratres.

Episcopus ordinans aliquem ad primam coniuram, quem parentes dicebant natum in Diecesi, & pro tali haberent, non incurrit irregularitatem, etriani si alterius Diecesis is, qui sic ordinatur.

8. Suspensus.) An cap. 7. Sess. 2d. corrigat constitutionem p. V. Cum facrum sit: ita ut qui recuperet sacros ordines ab alieno Episcopo, sine aliqua licentia, vel dimisoria, & poslea fuerint a proprio Episcopo absoluti a suspensione, & quam propter peccata inciderint, si sit tunc in conscientia, an vero in dictis casibus non occulsi ergo abolitionis Pontificis? facrum enim Concilium procedit solum in eo qui fine legitime quidem licentia, immo vel fine licentia, & sine testimonio proprii Episcopi de moribus & sufficientia literatura Episcopi de moribus & sufficientia literatura ab alieno Episcopo Ordines suscepserit: etiam dimissio est circa dispensationem in predictis casibus. Congregatio respondit esse turius, nisi tempore, quo durabat suspensio, in ille ordinibus ministrat.

quo

quo talu' irregularitatem incurrit, a qua solus Papa dispenset; siue Concilium non corrigit constitutionem. Pn. V. circa irregularitatem, quia nihil de irregularitate dispusit, tamquam de suspensione cuius abdolario nec relevanda erat; Papa per dictam Constitutionem, siue uno verbo suspensione non inducit reservationem; irregularitas est reservatio: quia d. c. 8. sic dicit, & sic concludit casum, quando sine licentia a Papa, &c.

REMISSIONES.

a Statutis a jure temporibus.) Vide P. Henriquez in summa p. 2. lib. 10. cap. 12. a princ. ubi enumeratur quatuor anni tempora, & prater illa Sabbathum ante Dominicam in Paschone, & Sabbatum dominum.

b Quod non valeat confundito, quod facit Ordines conferunt extra quatuor tempora, probat text. in cap. 2. de temporibus. Ordines Rebuss. in praxi bens. p. 2. tunc de Clericis ac Sacris Ordines male promotis, gl. 1. num. 14. & 15. Quarant. in summa Bullarii, verb. Ordo, iuris. Deventi ad secundam, ibi amplia. Papam tamen quilibet tempore Ordines confesse posse, docet Rebuffi, d. g. f. n. 11. & 12. quod potest Episcopo concedere ex speciali gratia, ut Ordines etiam extra Quartuor tempora confesse possint, de quo etiam Quarant. ubi supra.

* Ac in Cathedrali Ecclesiis.) Vide Salzed. ad Bern. Diaz in praxi can. cap. 26. lib. A. & Ricc. in sua praxi var. cap. 274.

γ An minores Ordines confesse possint diebus festi? Affirmat Rebuffi, gl. 1. num. 2. & 3. Vivaldi, in Canobio, tis. de Sacram. Ordin. num. 30. V. Tertia conclusio. P. Henriquez, d. cap. 12. & 2. Fr. Emmanuel, in summa tom. 2. cap. 10. num. 3. Jac. de Graffis lib. 3. aut. decisi. p. 1. cap. 12. num. 20. Thom. Valasco, tom. 1. allegatis. & num. 3. dicunt, quod prima confusa possint confessi omni tempore, & qui debent ei dies festi de praepo. Ricc. in praxi varior. cap. 27. num. 2. post Vivaldi. in Canobio. Eccles. tis. de Sacram. Ordin. num. 35. ver. 3. conci. p. 1.

δ Fratres Minores, & omnes, qui illorum privilegia concessi & concedendis suorum, ex Confirmatione S. D. N. Clem. VIII. posse extra tempora a jure statuta Dominici vel alii festi diebus, factos Ordines suscipere, docet Fr. Emmanuel, queſt. Regul. tom. 3. queſt. 43. art. 5.

i Uniusquisque cursum a proprio Episcopo ordinetur.) Vide Fr. Emmanuel, queſt. regul. tom. 1. queſt. 18. art. 4. P. Paul. Comit. Reſponſi. Moral. lib. 6. q. 46.

Quod sufficiat Episcopus originis, teneat Zerol. in praxi Epis. p. 2. verb. Dimiſorie, p. 40. P. Paul. Comit. d. l. 6. queſt. 45. D. Guttier. can. 3. tract. de Matriam. exp. 63. num. 29. Quia concubitus debent, ut quis dicatur originarius, vide apud Seſte Aragon. deciſ. 30. Bald. p. 3. deciſ. 339. Aloys. Ricc. in collect. deciſ. p. 4. collect. 846.

Quid non procedat in Regularibus, qui a quocunque Catholicō Episcopo possint ordinari, resolvit Fr. Emmanuel, q. reg. tom. 1. q. 24. art. 1.

* Quod si quis ab alio, &c.) Vide Caſar. de Graffis deciſ. 87. num. 3. & 7. Marta de purſuſili, p. 2. centur. 2. cap. 149. num. 13. Gabriel. conf. 191. m. 11. vol. 2.

δ Ordinari sui refutatio.) Vide Na- var. in Manual. cap. 25. num. 69. Fr. Emmanuel, in summa p. 2. cap. 14. num. 6. Et de Monachis, queſt. regul. tom. 1. queſt. 18. art. 5.

i Si fecit frat. ordinarius a suspectorum ordinamus executionis, &c.) Vide Guttier.

can. lib. 1. cap. 26. num. 24. Salzed. in praxi, cap. 26. lib. E. Zerol. in praxi Epis. p. 2. verb. Dimiſorie, pag. 106. & p. 2. verb. Ordin. ver. Quinto pag. 75. Fr. Emmanuel, in summa p. 2. cap. 14. num. 10. P. Henric. in summa lib. 10. cap. 12. & 5. Flam. in Regis. lib. 4. queſt. 1. num. 91. Quarant. in summa Bullarii verbo. Ordo, verb. Limita in eis pag. 375. Marc. Ant. Genesius, in praxi Archip. Neap. cap. 81. n. 5. Nicol. Gare, de Bens. p. 2. c. 50. num. 80. cum seqq. Cened. præf. & Can. lib. 1. & 3. & num. 29. Thom. Valasco, comiſſ. aldeg. & num. 2. P. Valer. Reginald. in praxi fore patris. 1. 32. & 69. ver. Sicut autem aliquot. tr. 2. ubi dicit loquuntur, in presenti de Episcopo ordinario, quia ei, qui tantum est titularis, tamen promoto est interdicta in præced. deciſ. 14. capiſ. Lat. Aloys. Ricc. in collect. deciſ. p. 5. collect. 595. ubi in ver. Amplia 4. referit procedere in magistro auctorum Curie Episcopalis, qui ut familiaris, potest ab Episcopo ordinari, & citat Steph. Grat. dec. 233. * Vide etiam late tradita a Salz. ad Bern. Diaz in praxi can. cap. 26. lib. C. in ver. Terminus casu. &

Dicitur a sacra Cardinalium Congregatio- ne sacer hoc cap. edita, & addita a per Decalos infra citatos.

γ Ordinari a collectione Ordinum exti- cutione, quādām proprio Ordinario vidēbi- tur expedire, sic Iusvenſus.) Vide Nico- laus Garc. de benef. 1. p. cap. 5. n. 142. Salzed. ad Bern. Diaz in praxi can. cap. 21. lib. B. & in cap. 26. lib. C. verbi- quo.

Vide Annotations ad hoc Capus in appen- dice sub diſcurſu 14. Card. de Luca.

CAPUT IX.

Episcops familiarem ordinans, confe- rat statim ei beneficium reſpa.

a * i. E Piscops familiarem suum non subdit, nisi per triennium fecum fuerit commoratus 3. & beneficium, quacunque fraude ceſſante 4. statim re ipsi illi conferat: conſuetudine quacun- que, etiam immemorabili, in contra- dium non obſtant.

DECLARATIONES.

3. Episcopus familiarem suum.) Habet locum hoc decetum etiam in minoribus Ordinibus, ut sibi teneatur Episcopus etiam conſerte beneficium.

2. Non subdit, Ex identitate rationis sufficit, quod triennium incepit, antequam suffit Episcopus.

3. Et beneficium.) Familiaris Episcopi, de quo hoc decetum loquitur, potest ordinari ad titulum patrimonii, & illud sufficiens habuerit, & si Episcopo ita judicaret pro necessitate aut commendatore Ecclesiæ, juxta Decretum cap. 2. ſeff. 21. S. Pro necessitate modo certe ac particuliari Ecclesiæ adscribitur, ubi suo munere fungi debeat, juxta cap. 16. infra hac eadem ſeff. ſ. Non adscribitur.

Dubitum fuit. An Episcopus, qui decreti Concil. cap. 9. ſeff. 23. familiarem suum libi non subdit, & per triennium fecum commoratus ordinari, potest etiā statim re ipsa beneficio, potest cum eodem, quod tempore intermissionis, dispensare, in casibus tamen comprehendens cap. 11. & 13. ejusdem ſeff. Congregatio Concilii conſuit.

Congregatio Concilii declaravit, quod Episcops potest ordinare familiaris iuncti triennalem non subditum, & dare illi difformitas ad ordines supradictos a quoqueque, & dispensare tamen non potest super illis intermissionis, de quibus cap. 12. & 14. infra hac eadem ſeff. ſ. nisi pro Ecclesiæ sua utilitate.

Quicunque per decem annos, sive in Curia, sive aliis reſideret, potest ibidem a Vicario Sanctissimi ordinari, familiare vero ſu officiales Papæ, ac familiates Car-

dinalium, etiſi Cardinales habitantes Roma, atque etiam Episcoporum in Curia reſidentium, qui ſalem per triennium habiverint in urbe, poſſant de licentia plorum Dominorum a Vicario Sanctissimi moventi, dum tamen ſupradicti omnes ſufciēti titulum habeant, & alia a Jure requirata.

An sufficiat aliquem obtinere in aliena Diocesi beneficium simplex? Congregatio Concil. censuit sufficiat, quod beneficium sit simpliciter.

* Statim.) In inconvenienti & sic censuit Congregatio, quod Episcopus, qui conuiuit priorem conuolum familiarium non subdit, qui tamen per triennium fecum commoratus debet, non dicatur latitudine hujusmodi Decreto, per collationem beneficii illi factae infra annum, & in undecimo mense post datum conuolum.

REMISSIONES.

* Vide Navar. conf. 23. & conf. 26. cum ſeq. sub itis de Tempor. ordi. Petri Ledeſen. in summa tis. de Sacram. Ord. cap. 5. can. 9. verbo Eſcante. Jac. de Graffis p. 2. dec. aur. 1. cap. 12. num. 7. Zerol. in praxi Epis. parti 1. verbo. Dimiſorie pag. 106. & p. 2. verb. Ordin. ver. Quinto pag. 75. Fr. Emmanuel, in summa p. 2. cap. 14. num. 10. P. Henric. in summa lib. 10. cap. 12. & 5. Flam. in Regis. lib. 4. queſt. 1. num. 91. Quarant. in summa Bullarii verbo. Ordo, verb. Limita in eis pag. 375. Marc. Ant. Genesius, in praxi Archip. Neap. cap. 81. n. 5. Nicol. Gare, de Bens. p. 2. c. 50. num. 80. cum seqq. Cened. præf. & Can. lib. 1. & 3. & num. 29. Thom. Valasco, comiſſ. aldeg. & num. 2. P. Valer. Reginald. in praxi fore patris. 1. 32. & 69. ver. Sicut autem aliquot. tr. 2. ubi dicit loquuntur, in presenti de Episcopo ordinario, quia ei, qui tantum est titularis, tamen promoto est interdicta in præced. deciſ. 14. capiſ. Lat. Aloys. Ricc. in collect. deciſ. p. 5. collect. 595. ubi in ver. Amplia 4. referit procedere in magistro auctorum Curie Episcopalis, qui ut familiaris, potest ab Episcopo ordinari, & citat Steph. Grat. dec. 233. * Vide etiam late tradita a Salz. ad Bern. Diaz in praxi can. cap. 26. lib. C. in ver. Terminus casu. &

Decisiones a sacra Cardinalium Congregatio- ne sacer hoc cap. edita, & addita a per Decalos infra citatos.

P. Roma. Pro necessitate & commodi- tate Ecclesiæ ad titulum patrimonii,

nū possunt etiam ordinari familiares triennales Episcoporum, & debent adscribi Ecclesiis, pro quārum necessitatibus sunt ordinatae, refert Gare, cap. 5. n. 81.

Secunda. Episcopus ordinat familiarem suam ad titulum patrimonii, si pro necessitate suarum Ecclesiarum, iudicatur ad ordinandum, refert Gare, dict. cap. 5. num. 81.

Tertia. Familiaris Episcopi, de quo hoc Decretum loquitur, potest etiam ordinari ad titulum patrimonii, si illud sufficiens habuerit, si Episcopus ita iudicaverit pro necessitate aut commoditate sua Ecclesie, & certa Ecclesia adscribitur ubi illo munere fungi debeat, refert Gare, d. cap. 5. num. 82.

Quarta. Ex identitate rationis sufficit, quod triennium incepit, antequam sufficerit Episcopus, refert Gare, d. cap. 5. n. 82; resolutio Alois. Ricci in villa, dec. p. 3. coll. 526. vers. Amplia quinto, ubi citat Gare, d. cap. 5. num. 83.

Quinta. Episcopus non potest dispensare cum suo familiari triennali, alias non subdito, super illegitimitatem, etiam ad minores Ordines, nec super ineritiam, nisi pro Ecclesiis suis utilitate, refert Gare, d. cap. 5. num. 86. resolutio Cened. præf. L. 149. 35. n. 11. Sayr. fab. rit. de temp. ord. dec. 28. & 29. Zerol. de vers. Quinto dubitatur, & queritur Sexto.

Sexta. Procedit hoc Decretum tam in maioriis, quam in minoribus Ordinibus, & utique casu opus est collationis beneficii, refert hanc Cardinalium decisionem Rot. dec. 731. num. 2. p. 16. in novis. Zerol. in præf. Episc. p. 2. verbo, Ordo. vers. Quinto dubitatur, potest modo. Navat. cons. 25. num. 14. de temp. ord. Conced. q. 38. num. 30. vers. Quod Decretum. Sayr. rit. de temp. ord. dec. 26. ubi resolutio procedere etiam in prima Tonatura.

Quare requirat text. in presenti in familiaris triennium & beneficio, si sufficiat Beneficium? Respondeat multa cumulatio Zerol. d. S. Dimidiorie ad Ordines, num. 1. & p. 2. verbo, Ordo. vers. Quinto dubitatur. Rot. diversor. 731. p. 1. Farina. q. 222. ubi resolutio, quod beneficium est statim te ipsa conferendum, alias, si post aliquot annos, non satisfit Concilio. * Ricco collectian. 154.

C A P U T X.

Abbates exempti, etiam nullius diaconi, nulli seculari aut Regulari sibi non subdito dent dimissorias, nec quacunque Capitulo etiam cathedralium Ecclesiarum. Extenditur pena impræstatum, literas dimissorias a Capitulo Sede vacante.

1. a. **A**bbatis, ac aliis quibuscumque, 2. quantumvis exceptis, non licet in posterum, intra fines alieucis diecesis confitebus, etiam 3. nullius diaconi, vel excepti eis dicantur, cuiquam, qui Regularis 3. * & subditi sibi non sit, Tonuram, vel minores Ordines conferre: 4. nec ipso Abbates, 5. & ali excepti, aut Collegia, vel 6. Capitulo quocunque, etiam Ecclesiæ Cathedralium, literas dimissorias aliquibus Clericis secularibus, ut ab aliis ordinantur, concedant; (a) sed 7. omnibus omnium ordinatio, servatis omnibus, que in hijs sancta Synodi decretis continentur, ad 8. Episcopos, intra quorum diecesis fines existente, pertinet: non obstantibus quibusvis privilegiis, praescrptionibus, aut futuris, quod futuris, etiam immemorabilibus. Namque impositum est, qui contra hunc sancti Synodi sub Paulo (b) III. Decretum 6. a Capitulo Episcopali, secundum de vacante, & literas dimissorias impetrant; ad illos, qui eadem literas non a Capitulo, sed ab aliis quoniamvis, in jurisdictione Episcopi loco Capituli, Sede vacante, succedentibus, obtinerent, mandata extendi. Concedentes autem dimissorias confor man Decreti, ab officio, & beneficio per annum sint ipso jure suspen si.

DE

DECLARATIONES.

1. *Abbatus, ac aliis quibuscumque.*) Abbates primam tonuram, aut minores ordinis, praeterquam suis subditi Regularibus, alii conferre non possunt, non obstante quacunque conjecturale contraria. Et ita resolutum est in quadam decisione facta 3. Mart. 1594. Item infra hac edem festa 6. Iun. 8. Sim.

Congregatio Concilii censuit, oratore pro obtinendis dimissoriis posse adire eam eum Episcopum, in cuius Diocesis beneficium obtinet Ecclesiasticum.

Congregatio Concilii censuit, Abbates etiam beneficios, vel habentes facultatem a Sede Apostolica faciendo omnia, qua facere possunt. Abbates benedicti, non posse primam tonuram & quatuor Ordines secularium, etiam quod habent literas dimissorias suorum Ordinacionum, conferre.

Quidam laicus anni clavis primam tonuram suscepit, & ordinis minores ab Abbate Cassinensi, ejus in temporalibus & spiritualibus superiori, excelsis illius habere potestatem, sed tunc videatur esse contra dispositionem hujus capituli, dubitatur, an iste indicare dispensationem, vel neccesse habeat, quod eiusdem clericis, iterum ordinari ad diitos ordines, rancum nulliter ei collatos? Congr. Concilii sic respondit: Indigebat dispensatione, sed non est necesse, ut iterum ordinari.

Abdites regulares habentes jux baculum defensore & mitram, polliquam sacerdotalem ordinem & munus benedictionis suscepunt, possunt tonuram, & Ordines minores secularibus Episcopi jurisdictione subditi conferre, si modo ipsius Episcopi concensus accedit, & a dicto Episcopo pro se quaque literas dimissorias impetraverit, ita ut farsi non sit id generatum ab Episcopo concensus esse; sed hic concordio semper opus est singularis. Etiam non sit benedictus Abbas, tamen porci suis subditi ordinis minores conferri, si id fuerit ei ex privilegio concilium. Quo circa Abbas, qui est benedictus, vel ex privilegio Sedis Apostoli, habet, ut Pontificia exercere possit, si est eius benedictus, potest omnima facta benedictio illius exceptis, in quibus una sita requiratur.

Possunt etiam dicti Abbates ordinis conferre aliis regularibus, qui dimissorias speciales suorum superiorum necnon speciali conseruare Episcopi loci habentem,

in quo ordines hujusmodi suscipere cipiunt. Tonuratus vero ab Abbate non benedicto, vel non habente hanc potestatem ex privilegio Sedis Apostolice, debet iterum tonuratur; sicutiam, qui est tonuratus, quatuor ordinis minores suscepit ab Abbate non benedicto, vel alio, qui taliter potestatem habet ex privilegio Sedis, tamen ante Concilium, cum hujusmodi privilegiis in hoc decreto sublata cencauerat.

Congregatio Concilii censuit, Priorem 2. Aug. 1594. S. Joannis Hierolymitani in locis nullius Diocesos, in quibus ipse jurisdictionem ordinari quasi Episcopalem habet; si privilegium a fidei Apostolica etiam ante Concilium obtinuerit conferre primam tonuram, & quatuor minores ordinis, posse utique suis subditi ducasat Regularibus primam tonuram & quatuor minores Ordines conferre.

Tolle etiam, si dicto privilegio suscipitur, ad quemque Catholismum antilibet colorem fabrios regulares dimittere, ad primam tonuram & quatuor minores ordinis promovendos.

Item potest aliquem Catholicum antilibet accepere, qui ipsi subditi regularibus primam tonuram & quatuor minores in dictis locis conferat, aliaque ibidem Pontificia exercet, Christiansque factamentum conferat licentia alterius minime requirita, neque huic rei obstat Decretum cap. 5. Sess. 6.

Quinimum minime obstante cap. 5. Sess. 6. eundem antilibet ab eo accepitum in eisdem locis posse facultates, in quo Episcopale jurisdictione Prior habebit, a sacros ordinibus promovere, si literas dimissorias Episcopi, cuius Cathedralis Ecclesia Prioratus proximi sunt, legitime confectas locum ascertent.

2. *Quantumvis exceptis.*) Non licet Præposito recte Prior. Florentiniensis Diocesis concedere literas dimissorias, & idem dicendum est de Archipresbytero. Terra Collis, qui est exceptus, & habet jurisdictionem ordinariam & de Archipresbytero Baronii habente multa privilegia Apostolica & exemptions.

Non licet ex hoc Decreto fratribus S. Joa-